

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΜΑΔΡΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Η ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΙΧΘΥΗΡΩΝ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2023

Η παρούσα έρευνα αγοράς αφορά τους ακόλουθους κωδικούς Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Combined Nomenclature): Κεφάλαιο 03 (Ψάρια και μαλακόστρακα, μαλάκια και άλλα ασπόνδυλα υδρόβια), HS 1604 (Παρασκευάσματα και κονσέρβες ψαριών), HS 1605 (Παρασκευασμένα μαλακόστρακα, μαλάκια)

ISO 9001:2008 GEN 30 – 02

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	3
1. Προσφορά	4
1.1 Θαλάσσια αλιεία.....	5
1.2 Υδατοκαλλιέργειες	6
2. Κατανάλωση και πωλήσεις.....	9
3. Διανομή.....	12
4. Απασχόληση και στόλος.....	17
5. Εμπόριο	17
5.1 Εισαγωγές.....	18
5.2 Εξαγωγές.....	18
6. Διμερές Εμπόριο (Ελλάδα / Ισπανία).....	21
7. Ανάλυση ανταγωνισμού στις ισπανικές εισαγωγές ιχθυηρών 2022 (κατά τετραψήφιους ΚΔ).....	24
8. Ζητήματα που αντιμετωπίζει ο ισπανικός κλάδος ιχθυηρών.....	29
9. Σχέσεις μεταξύ των ιχθυοκαλλιεργητικών κλάδων Ελλάδας-Ισπανίας.....	31
10. Συμπεράσματα	32
Πηγές-Χρήσιμες Συνδέσεις	33

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Εισαγωγή

Με βάση στοιχεία του 2020, η Ισπανία κατατάσσεται πρώτη μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. και τρίτη στην ευρύτερη περιοχή της Ευρώπης μετά τη Νορβηγία και την Ισλανδία, με κριτήριο την παραγωγή ιχθυηρών και θαλασσινών σε όγκο, που μεταφράζεται σε 1,02 εκατ. τόνους για το έτος 2020. Η Ισπανία κατέχει εξάλλου την δεύτερη θέση πίσω από την Τουρκία στην ευρύτερη περιοχή, με βάση στοιχεία του 2020, στην παραγωγή ιχθυηρών από υδατοκαλλιέργειες με 272.098 τόνους, καθώς και την δεύτερη θέση με βάση στοιχεία του 2021, πίσω από τη Νορβηγία, σε όγκο αλιευμάτων ιχθυηρών με 751.892 τόνους. Σύμφωνα με στοιχεία του 2022 (EUROSTAT), η Ισπανία κατατάσσεται τρίτη μεταξύ των χωρών της Ε.Ε., μετά την Ολλανδία και τη Σουηδία με κριτήριο τις εξαγωγές ιχθυηρών και θαλασσινών σε αξία, με εξαγωγές 4,26 δισ. ευρώ.

Αναφορικά με τον αριθμό και τη δυναμική του αλιευτικού στόλου, πάντοτε με βάση στοιχεία EUROSTAT, έτους 2021, η Ισπανία κατατάσσεται τρίτη στην Ε.Ε., μετά την Ελλάδα και την Ιταλία, διαθέτοντας 8.730 σκάφη από το σύνολο των 74.556 που συνολικά υπολογίζεται ότι δραστηριοποιούνται στην Ε.Ε.

Αν και μετά την είσοδο της χώρας στην ΕΕ το 1986, ο κλάδος αντιμετώπισε αναπροσαρμογές που οδήγησαν στη μείωση της δυναμικότητάς του καθώς και του αριθμού των σκαφών και της χωρητικότητάς τους, εξακολουθεί να αποτελεί έναν από τους πρωταρχικούς τομείς απασχόλησης του ισπανικού πληθυσμού, ιδιαίτερα σε περιοχές, όπου η αλιεία αποτελεί, αν όχι τη μοναδική, τουλάχιστον τη βασική πηγή εισροής εισοδήματος. Το 2021 απασχολήθηκαν περίπου 43.500 χιλ. άτομα στον κλάδο ιχθυηρών (αλιεία συν υδατοκαλλιέργειες), το οποίο αποτελεί το 5,42% του συνόλου των απασχολούμενων στον αγροτικό τομέα.

Η Ισπανία έχει δυναμική παρουσία στις εξαγωγές ιχθυηρών και παράγωγων προϊόντων, με εξαγωγές της τάξεως των 884,16 χιλ. τόνων το 2022, σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού (DataComex). Κύριοι προορισμοί των ισπανικών εξαγωγών ιχθυηρών είναι η Ιταλία, η Πορτογαλία και η Γαλλία. Οι ισπανικές εισαγωγές ιχθυηρών είναι επίσης εξαιρετικά αξιοσημείωτες, με 1,4 εκατ. τόνους το 2022 (στοιχεία DataComex) και κύριους προμηθευτές το Μαρόκο, τη Γαλλία, την Πορτογαλία, την Αργεντινή, το Εκουαδόρ, τη Μαυριτανία και τη Νορβηγία. Το εξωτερικό εμπόριο ιχθυηρών δεν περιορίζεται στα ευρωπαϊκά σύνορα, αφού τακτικές είναι οι συναλλαγές της με τρίτες χώρες, κυρίως της Λατινικής Αμερικής. Η Ελλάδα, πάντοτε σύμφωνα με στοιχεία DataComex, το 2022 εξήγαγε 43.593 τόνους ιχθυηρών στην Ισπανία αξίας 220,58 εκατ. ευρώ καταλαμβάνοντας την 13^η θέση μεταξύ των κορυφαίων προμηθευτών της ισπανικής αγοράς, ενώ εισήγαγε από την Ισπανία 11.239 τόνους ιχθυηρών αξίας 66,24 εκατ. ευρώ, αποτελώντας την 10^η σημαντικότερη αγορά για τα ισπανικά ιχθυηρά.

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με στοιχεία των ισπανικών τελωνειακών Αρχών που αντλήσαμε από το Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων, οι ισπανικές εξαγωγές ιχθυηρών ανήλθαν σε όρους ποσοτήτων σε 1,169 εκατ. τόνους το 2021 (έναντι 1,088 εκατ. τόνων το 2020) και σε όρους αξιών σε 4,7 δισ. ευρώ το 2021 (έναντι 3,91 δισ. ευρώ το 2020), με κύριες εξαγόμενες κατηγορίες τα κατεψυγμένα ψάρια (ΚΔ 0303), τα μαλάκια (ΚΔ0307) και τις κονσέρβες ψαριών (1604). Κατά τα ίδια ανωτέρω στοιχεία, οι ισπανικές εισαγωγές ιχθυηρών το 2021 ανήλθαν σε 1,768 εκατ. τόνους το 2021 (έναντι 1,672 εκατ. τόνων το 2020), καθώς και σε 7,483 δισ. ευρώ σε όρους αξιών (έναντι 6,411 δισ. ευρώ το 2020), με κύριες εισαγόμενες κατηγορίες τα μαλάκια (ΚΔ 0307), τα κατεψυγμένα ψάρια (ΚΔ 0303), τα νωπά ψάρια (ΚΔ 0302), τα καρκινοειδή (0306) και τα φιλέτα από ψάρια (0304).

Για το 2021, υπολογίζεται ότι η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία του κλάδου ήταν 1,235 δισ. ευρώ, αντιστοιχώντας σε περίπου 39.400 ευρώ ανά απασχολούμενο όσον αφορά τον κλάδο θαλάσσιας αλιείας και σε περίπου 49.160 ευρώ ανά απασχολούμενο στον κλάδο υδατοκαλλιέργειας.

Συνοψίζοντας, ο τομέας των ιχθυηρών στην Ισπανία αποτελεί έναν από τους θεμελιώδεις κλάδους της ισπανικής οικονομίας, με αρκετά καλές προοπτικές ανάπτυξης. Ωστόσο, η οικονομική κρίση και η μείωση της εγχώριας κατανάλωσης τα τελευταία χρόνια, σε συνδυασμό με τον αυξανόμενο ανταγωνισμό που προέρχεται από χώρες της Ασίας και της Αφρικής καταλαμβάνοντας ολοένα μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς λόγω των χαμηλών τιμών αφ' ενός και της ανάγκης εύρεσης νέων αλιευτικών οδών αφ' ετέρου, αποτελούν πρόκληση για τον ισπανικό κλάδο. Σημειωτέον, σήμερα η Ισπανία διαθέτει ένα από τα πιο αυστηρά συστήματα ελέγχου και επίβλεψης της αλιείας στον κόσμο, ενώ χαρακτηριστική είναι η αφοσίωσή της στην καταπολέμηση της παράνομης αλιείας. Ένας πρόσθετος παράγοντας που προκαλεί ανησυχία μεταξύ των αναλυτών του κλάδου είναι η διατήρηση του ΦΠΑ σε αρκετά υψηλά επίπεδα και συγκεκριμένα στο 10%.

1. Προσφορά

Προκειμένου να εξετάσουμε τα δεδομένα της προσφοράς, είναι αναγκαίο να διαχωρίσουμε την θαλάσσια αλιεία από την υδατοκαλλιέργεια. Έτσι, ενώ ο πρώτος όρος αναφέρεται στην αλιεία ιχθύων είτε σε εσωτερικά είτε σε θαλάσσια ύδατα, ο δεύτερος αφορά την πρωτογενή δραστηριότητα καλλιέργειας ιχθύων και λοιπών θαλασσινών ειδών και διαφέρει από τον όρο ιχθυοκαλλιέργεια που χρησιμοποιείται όταν η υδατοκαλλιέργεια αφορά αποκλειστικά και μόνο ψάρια, αποκλειόμενων των λοιπών ειδών (λ.χ. οστρακοειδών). Τέλος, η υδατοκαλλιέργεια, όπως είναι φυσικό, διαχωρίζεται σε υδατοκαλλιέργεια χερσαίων (λιμνών, ποταμών κλπ.) και θαλάσσιων υδάτων.

1.1 Θαλάσσια αλιεία

Η Ισπανία διαθέτει ικανό αλιευτικό στόλο που την κατατάσσει μεταξύ των πρώτων χωρών διεθνώς, τόσο εντός όσο και εκτός της Ε.Ε. Αν και τα τελευταία χρόνια ο αλιευτικός στόλος της Ισπανίας βαίνει μειούμενος, το έτος 2021 αντιπροσώπευε το 11,7% του συνολικού αλιευτικού στόλου της Ε.Ε., ευρισκόμενος στην τρίτη θέση μετά την Ελλάδα και την Ιταλία, με 8.730 σκάφη, έναντι 74.556 σκαφών συνολικά στις χώρες Ε.Ε. το 2021 (στοιχεία EUROSTAT).

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων της Ισπανίας, το 2021 αλιεύθηκαν 797.342 τόνοι ψαριών, οστρακοειδών και μαλακίων, τα οποία προορίστηκαν στο σύνολό τους για κατανάλωση και όχι για επεξεργασία και μετατροπή σε ιχθυάλευρα. Από τα εν λόγω αλιεύματα, 321.699 τόνοι προορίστηκαν για πώληση ως νωπά, ενώ 473.028 τόνοι αλιευμάτων καταψύχθηκαν.

Αλίευση ανά τρόπο αποθήκευσης και είδος, βάρος και αξία, 2020-2021

		2020		2021	
		Βάρος (σε τόνους)	Αξία (σε χιλ. ευρώ)	Βάρος (σε τόνους)	Αξία (σε χιλ. ευρώ)
Φρέσκα	Ιχθυηρά	316.086	681.120	292.676	694.862
	Οστρακοειδή	8.244	111.484	8.521	121.434
	Μαλάκια	16.263	98.407	19.758	112.711
	Άλλα	649	4.996	745	6.357
	Σύνολο	341.242	896.008	321.699	935.364
Κατεψυγμένα ή άλλος τρόπος αποθήκευσης	Ιχθυηρά	415.655	555.549	448.414	723.950
	Οστρακοειδή	4.476	43.463	5.25	67.531
	Μαλάκια	23.471	57.840	19.361	38.836
	Άλλα	0	0,90	-	-
	Σύνολο	443.602	656.853	473.028	830.318
Συνολική κατανάλωση από άνθρωπο		784.844	1.552.861	794.727	1.765.682
Άλλη μορφή κατανάλωσης		2.414	1.556	2.615	1.509
Σύνολο		787.258	1.554.415	797.342	1.767.191

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων Ισπανίας

Όσον αφορά τις περιοχές αλίευσης, η Ισπανία αλιεύει κυρίως από τη Μεσόγειο και τον Ατλαντικό Ωκεανό. Για το 2021, τα ισπανικά αλιευτικά ψάρεψαν ιχθυηρά συνολικής αξίας 292,7 εκατ. ευρώ από τη Μεσόγειο και 706,97 εκατ. ευρώ από τον Βόρειο Ατλαντικό Ωκεανό, ενώ από τις λοιπές θαλάσσιες περιοχές, κυρίως από τον Ινδικό Ωκεανό, η αξία των αλιευμάτων το 2021 ανήλθε σε 796,94 εκατ. ευρώ.

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Οι προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής στον κλάδο παραμένουν σταθερές για τα επόμενα χρόνια, υπό τον όρο ωστόσο ότι αυτός θα καταφέρει να ανταπεξέλθει στις σύγχρονες προκλήσεις. Η καταπολέμηση της παράνομης αλιείας αποτελεί τα τελευταία χρόνια προτεραιότητα για την Ισπανία που βρίσκεται αντιμέτωπη με την πιθανότητα συρρίκνωσης του διεθνούς μεριδίου αγοράς της, λόγω της ανόδου του ανταγωνισμού από αλιευτικά προϊόντα χαμηλών τιμών, δεδομένου του ότι παρατηρείται έντονα το φαινόμενο της υπεραλίευσης και της παράνομης αλιείας. Ειδικότερα, αλιείς από χώρες της Ασίας και της Αφρικής που δεν εφαρμόζουν νομοθεσίες ρυθμιστικές των επιτρεπόμενων περιόδων και ειδών αλίευσης, αφ' ενός προκαλούν ανισορροπίες στους πληθυσμούς των αλιευόμενων ειδών και αφ' ετέρου εξαγουν σε εξαιρετικά χαμηλές τιμές, σε σημείο που ζημιώνει τους Ισπανούς παραγωγούς, οι οποίοι δεν είναι σε θέση να ανταγωνιστούν αυτά τα επίπεδα τιμών. Οι επιπτώσεις του φαινομένου αυτού σε συνδυασμό με τη μείωση της εγχώριας κατανάλωσης, υπάρχουν φόβοι πως θα οδηγήσουν σε συρρίκνωση του κλάδου.

Η θαλάσσια αλιεία διαδραματίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην οικονομία της Ισπανίας, αφού μόνο από την αλίευση κόκκινου τόνου εξαρτώνται 2.300 οικογένειες στην Ανδαλουσία, την Καταλονία, τη Μούρθια και τη Χώρα των Βάσκων. Η ανησυχία για το μέλλον του κλάδου σχετίζεται τόσο με τη μείωση του στόλου όσο και με τη συρρίκνωση του περιθωρίου κέρδους, λόγω του έντονου ανταγωνισμού προερχόμενου από τρίτες χώρες όσο και με τα μέτρα φορολόγησης που μειώνουν ακόμη περισσότερο την κατανάλωση.

1.2 Υδατοκαλλιέργειες

Στα τέλη της δεκαετίας του 1960, η Ισπανία κατείχε σημαντική θέση στην παγκόσμια παραγωγή υδρόβιων προϊόντων, βασίζοντας την αλιεία της κυρίως σε ύδατα τρίτων χωρών. Από τη δεκαετία του 1970, όμως, αντιμέτωπη με τις περιορισμένες δυνατότητες που της προσέφερε ο τομέας της παραδοσιακής αλιείας, η Ισπανία ξεκίνησε να στρέφει την προσοχή της στις υδατοκαλλιέργειες που, αν και είχαν ήδη ξεκινήσει να αναπτύσσονται ραγδαία, δεν κατάφερναν για αρκετά χρόνια να ισορροπήσουν τη μείωση της αλιευτικής δραστηριότητας. Παρ' όλα αυτά, σήμερα οι υδατοκαλλιέργειες αποτελούν σημαντικό κομμάτι της πρωτογενούς παραγωγής της ισπανικής οικονομίας.

Η Ισπανία διαθέτει μεγάλη ποικιλία υδάτινων πόρων, τους οποίους μπορεί να αξιοποιήσει για τη δημιουργία υδατοκαλλιεργειών, είτε θαλάσσιων είτε χερσαίων (λίμνες, ποτάμια κλπ.). Στην ισπανική ακτογραμμή συνολικού μήκους 8.000 χλμ. προστίθενται εννέα μεγάλα ποτάμια και λίμνες με χωρητικότητα μεγαλύτερη των 55.000 κυβικών μέτρων νερού, που προσφέρουν εξαιρετικές προοπτικές για την καλλιέργεια σε αυτά. Οι υπάρχουσες εγκαταστάσεις έχουν σχεδιαστεί, ώστε να είναι κατάλληλες για τα είδη, τα οποία προορίζονται να καλλιεργηθούν σε αυτές.

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Αναφορικά με την ποσότητα παραγωγής, η Ισπανία κατατάσσεται πρώτη στην Ε.Ε. και δεύτερη στην Ευρώπη (μετά την Τουρκία). Παρά την μεγάλη παραγόμενη ποσότητα, η συνολική αξία την κατατάσσει 2^η στην Ε.Ε. και 4^η στην Ευρώπη το 2020 (πίσω από Νορβηγία, Τουρκία, Γαλλία και μπροστά από την Ελλάδα) με 561,29 εκατ. ευρώ (στοιχεία EUROSTAT). Το 2021 παρήχθησαν συνολικά 276.914 τόνοι ψαριών, καρκινοειδών, μαλακίων και υδρόβιων φυτών, συνολικής αξίας 652,527 εκατ. ευρώ, σύμφωνα με τα στοιχεία του ισπανικού Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων.

Υδατοκαλλιέργειες στην Ισπανία ανά τύπο εγκατάστασης 2020-2021

		2020		2021	
		Αξία (χιλ. ευρώ)	Ποσότητα (τόνοι)	Αξία (χιλ. ευρώ)	Ποσότητα (τόνοι)
Θαλάσσιες Εγκαταστάσεις	Ψάρια	381.907	49.539	424.322	51.752
	Καρκινοειδή	1.403	267,13	1.315	230,70
	Μαλάκια	122.120	206.755	158.924	206.368
	Άλλα	-	-	24	0,30
	Υδρόβια Φυτά	1.493	10,35	1.225	12,86
	Σύνολο	506.923	256.571	585.809	258.364
Χερσαίες Εγκαταστάσεις	Ψάρια	55.830	16.303	66.252	18.536
	Καρκινοειδή	126,62	5,20	182,12	11,00
	Υδρόβια Φυτά	455,30	2,92	283,83	2,46
	Σύνολο	56.411	16.311	66.718	18.550
Σύνολο	Ψάρια	437.736	65.842	490.574	70.288
	Καρκινοειδή	1.530	272,33	1.497	241,70
	Μαλάκια	122.120	206.755	158.924	206.368
	Άλλα	-	-	24	0,30
	Υδρόβια Φυτά	1.948	13,27	1.509	15,32
	Σύνολο	563.335	272.882	652.527	276.914

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Το 2021 λειτούργησαν συνολικά 5.343 εγκαταστάσεις καλλιέργειας και αναπαραγωγής και 5.182 εγκαταστάσεις παραγωγής ιχθυηρών στην Ισπανία. Η πλειονότητα αυτών ευρίσκεται στη θάλασσα.

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Εγκαταστάσεις Υδατοκαλλιέργειών στην Ισπανία, 2019-2021

	2019		2020		2021	
	Εγκαταστάσεις Καλλιέργειας	Εγκαταστάσεις Παραγωγής	Εγκαταστάσεις Καλλιέργειας	Εγκαταστάσεις Παραγωγής	Εγκαταστάσεις Καλλιέργειας	Εγκαταστάσεις Παραγωγής
Θαλάσιες Εγκαταστάσεις	5.225	5.094	5.071	4.952	5.169	5.039
Χερσαίες Εγκαταστάσεις	196	168	167	150	174	143
Σύνολο	5.421	5.262	5.238	5.102	5.343	5.182

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Η Κοινότητα της Γαλικίας έχει τα μεγαλύτερα έσοδα από υδατοκαλλιέργειες, ακολουθούμενη από τις Κοινότητες της Μούρθια, της Ανδαλουσίας, της Βαλένθια και της Καταλονίας. Η συνολική αξία των παραγόμενων ιχθυηρών από τις πέντε αυτές Κοινότητες για το 2021 ανερχόταν στα 602,41 εκατ. ευρώ, αποτελώντας το 85,3% της αξίας της συνολικής παραγωγής.

Παραγόμενη αξία ιχθυοκαλλιέργειών ανά Κοινότητα και φάση παραγωγής, 2021

Αυτόνομη Κοινότητα	Αξία (σε ευρώ)		
	Σύνολο	Φάσεις επεξεργασίας 1,2,3 και 5	Φάση 4, προς κατανάλωση
Μούρθια	142.581.466	2.312.533	140.268.933
Βαλένθια	72.437.637	5.400.262	57.037.375
Γαλικία	249.203.025	14.486.470	234.716.555
Ανδαλουσία	79.059.551	7.960.280	71.099.271
Κανάριες Νήσοι	36.850.595	0	36.850.595
Καταλονία	59.127.834	594.593	58.533.241
Καστίλλη Λεόν	18.062.620	749.249	17.313.371
Αραγωνία	9.470.228	4.880.901	4.589.327
Βαλεαρίδες Νήσοι	15.930.308	15.544.317	385.991
Λα Ριόχα	6.876.458	0	6.876.458
Αστούριαν	4.808.286	118.183	4.690.103
Καστίλλη Λα Μάντσα	6.473.430	939.324	5.535.106
Ναβέρα	833.330	0	833.330
Κανταβρία	715.165	13.931	701.234
Εστρεμαδούρα	102.210	52.914	51.296
Χώρα των Βάσκων	470.550	0	470.550
ΣΥΝΟΛΟ	706.225.131	53.052.957	653.172.174

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Οι στατιστικές που καταρτίστηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Αλιείας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος της Ισπανίας, δείχνουν ότι ο αριθμός των ετήσιων μονάδων εργασίας (UTA)

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας στην Ισπανία ήταν, το 2021, 5.722. Οι περισσότερες από αυτές, 2.059, ήταν μη μισθωτές (αυτόνομες), κυρίως από τον υποκλάδο των μυδιών.

2. Κατανάλωση και πωλήσεις

Πέραν από ευμεγέθους παραγωγός, η Ισπανία υπήρξε ανέκαθεν και σημαντικός καταναλωτής ιχθυερών. Τοποθετείται, όσον αφορά την κατά κεφαλήν κατανάλωση, στην δεύτερη θέση στην Ε.Ε. μετά την Πορτογαλία και στην έκτη θέση παγκοσμίως μετά τις Ισλανδία, Μαλδίβες, Πορτογαλία, Ν. Κορέα και Ιαπωνία. Η οικονομική κρίση των τελευταίων ετών επέδρασε καταλυτικά στην κατανάλωση, η οποία συνεχίζει μέχρι σήμερα να ακολουθεί υφεσιακή πορεία.

Κατανάλωση: Όσον αφορά τα ιχθυερά (φρέσκα ψάρια, κατεψυγμένα, μαλάκια, οστρακοειδή και κονσερβοποιημένα είδη), η κατανάλωση των νοικοκυριών το 2021 μειώθηκε κατά 8,4% σε ποσότητες σε σύγκριση με το 2020, αυξήθηκε ωστόσο σε σχέση με το 2019, το έτος πριν την πανδημία, κατά 1,2%. Σε όρους αξιών, το 2021 η κατ' οίκον κατανάλωση ιχθυερών κατέγραψε μείωση κατά 4,5% σε σχέση με το 2020, αλλά αντιθέτως άνοδο κατά 8,7% σε σύγκριση με το 2019. Η κατά κεφαλήν κατανάλωση ιχθυερών ανήλθε το 2021 σε 22,72 κιλά ανά άτομο (μειωμένη κατά 8,5% έναντι του 2020), ενώ η συνολική δαπάνη των νοικοκυριών για αγορά ιχθυερών ήταν το 2021 της τάξεως των 9,78 δισ. ευρώ (μείωση 4,5% έναντι του 2020), με αύξηση της μέσης τιμής κατά 4,3% στα €9,30 / κιλό. Η κατανάλωση νωπών ψαριών μειώθηκε το 2021 κατά 2,8% σε αξία και κατά 8,9% σε ποσότητα, αντιπροσωπεύοντας το 42,4% του συνολικού όγκου των ιχθυερών που καταναλώθηκαν και το 39,9% της συνολικής αξίας που δαπανήθηκε, αντίστοιχα. Όσον αφορά τα νωπά μαλάκια και οστρακοειδή, η κατανάλωσή τους μειώθηκε το 2021 κατά 4,5% σε αξία και κατά 7,8% σε ποσότητα σε σύγκριση με το 2020. Μειώσεις παρουσίασε το 2021 η κατανάλωση και στις κατηγορίες των κατεψυγμένων ψαριών (-11,8% σε αξίες και -15,3% σε ποσότητες), κατεψυγμένων μαλακίων και οστρακοειδών (-6,9% σε αξίες και -7,3% σε ποσότητες), αλλά και κονσερβοποιημένων ψαριών και μαλακίων (-4,7% σε αξίες και -6,8% σε ποσότητες), ενώ αντιθέτως αυξήθηκε σε ετήσια βάση η κατανάλωση έτοιμων γευμάτων ψαριών και θαλασσινών (+6,4% σε αξίες και +5,7% σε ποσότητες).

Η μέση ετήσια κατά κεφαλήν κατανάλωση νωπών ψαριών το 2021 ανήλθε σε 10,58 κιλά, νωπών θαλασσινών και μαλακίων σε 3,67 κιλά, κατεψυγμένων ψαριών σε 2,68 κιλά και κατεψυγμένων θαλασσινών και μαλακίων σε 2,33 κιλά. Οι σημαντικότεροι καταναλωτές ιχθυερών ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα άνω των 50 ετών, οι οποίοι καταναλώνουν αρκετά πάνω από το μέσο όρο ετήσιας κατά κεφαλήν κατανάλωσης που ευρίσκεται στα 22,72 κιλά, με 25,82 κιλά για τα άτομα ηλικίας μεταξύ 50 και 64 ετών και 38,55 κιλά για τα άτομα ηλικίας 65 ετών και άνω. Η μεσαία εισοδηματική τάξη το 2021 αντιπροσώπευε το 31,61% της συνολικής κατανάλωσης ιχθυερών, ακολουθούμενη από την μεσαία-κατώτερη με ποσοστό 24,92%, την κατώτερη με ποσοστό 23,33% και την ανώτερη εισοδηματικά τάξη με μερίδιο 20,15% της συνολικής κατανάλωσης. Η ανώτερη εισοδηματικά τάξη εμφάνισε ωστόσο το 2021 την

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

υψηλότερη κατά κεφαλήν κατανάλωση με 29,51 κιλά, ακολουθούμενη από την μεσαία με 22,36 κιλά.

Τα νοικοκυριά υπολογίζεται ότι το 2021 δαπάνησαν το 13,12% του διαθέσιμου για τη διατροφή εισοδήματός τους στην αγορά ιχθυηρών, πραγματοποιώντας ετήσια ατομική δαπάνη €211,26 και κατά κεφαλήν κατανάλωση 22,72 κιλών. Η περίοδος κατά την οποία σημειώνεται η μεγαλύτερη κατανάλωση είναι οι τελευταίοι μήνες του έτους και ιδίως η εορταστική περίοδος των Χριστουγέννων, όπου καταναλώνεται 50% περισσότερος όγκος σε σχέση με το υπόλοιπο έτος. Τα είδη που έχουν μεγαλύτερη απήχηση στο καταναλωτικό κοινό είναι ο τόνος, ο φρέσκος βακαλάος, οι σαρδέλες / γαύροι, η φρέσκια πέστροφα, η φρέσκια γλώσσα, το φρέσκο σκουμπρί, ο φρέσκος σολομός, το λαβράκι, η τσιπούρα, το καλκάνι και η πεσκανδρίτσα.

Πωλήσεις: Το έτος 2022, οι συνολικές πωλήσεις ιχθυηρών στην Ισπανία σε ποσότητες αυξήθηκαν κατά 2,2%, ανερχόμενες σε 1,01 εκατ. τόνους. Τα οστρακοειδή ήταν η κατηγορία με τις καλύτερες επιδόσεις το 2022, με τον συνολικό όγκο εγχώριων πωλήσεων να αυξάνεται κατά 3% στους 150,2 χιλιάδες τόνους, ακολουθούμενη από τα ψάρια με αύξηση 2,8% στους 644,3 χιλιάδες τόνους και τα μαλάκια και κεφαλόποδα με αύξηση 2,6% στους 216,6 χιλιάδες τόνους. Η άνοδος των πωλήσεων ιχθυηρών εκτιμάται ότι συνδέεται εν μέρει με την έντονη ανάκαμψη των καναλιών διανομής μετά την πανδημία Ισπανία, ενώ ο κλάδος στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην ευημερία του κλάδου εστίασης (Horeca) στη χώρα, με τις πωλήσεις να είναι επίσης στενά συνδεδεμένες με την εισερχόμενη τουριστική κίνηση. Αρκετοί εγχώριοι παραγωγοί ιχθυηρών, οι οποίοι εργάζονταν προ πανδημίας αποκλειστικά με καταστήματα εστίασης, δεδομένου ότι το εν λόγω κανάλι προσφέρει υψηλότερα περιθώρια κέρδους, μετά το ξέσπασμα της πανδημίας στράφηκαν προς την κατεύθυνση του λιανικού εμπορίου, προκειμένου να αντισταθμίσουν κινδύνους και ζημίες. Χαρακτηριστικό τέτοιο παράδειγμα αποτελεί Όμιλος Grupo Profand, ιδιοκτήτης σήμερα των Ιχθυοτροφείων Κεφαλονιάς, ο οποίος κατάφερε να αυξήσει σημαντικά την παρουσία του στο λιανεμπόριο με την είσοδο στην μεγάλη αλυσίδα Mercadona.

Σύμφωνα με έγκυρους κλαδικούς αναλυτές, οι Ισπανοί καταναλωτές επιζητούν ολοένα και εντονότερα επιλογές βολικών συσκευασιών σε μικρότερες μορφές. Τα νωπά ψάρια και θαλασσινά συσκευασμένα σε δίσκους κερδίζουν χώρο στα ράφια των αλυσίδων λιανικής, είτε τέτοια καταστήματα στεγάζουν ειδικά τμήματα νωπών ιχθυηρών με ειδικά σημεία πώλησης, όπως οι αλυσίδες Mercadona, Alcampo και Consum, ή διαθέτουν αποκλειστικά συσκευασμένα φρέσκα ψάρια και θαλασσινά, όπως οι αλυσίδες Aldi και Lidl. Τα συσκευασμένα, έτοιμα προς αγορά ιχθυηρά προσελκύουν καταναλωτές που αναζητούν μικρές μερίδες κατάλληλες για ένα ή δύο άτομα και επιθυμούν να εξοικονομήσουν χρόνο και να αποφύγουν τον συνωστισμό σε ουρές. Έτσι, οι παραγωγοί ανταποκρίνονται στις ευκαιρίες ανάπτυξης για κατηγορίες υψηλής ζήτησης ψαριών και θαλασσινών σε δίσκους και επενδύουν στην εγκατάσταση νέων γραμμών συσκευασίας. Σημειώνεται ότι η λιανεμπορική αλυσίδα Mercadona, η μεγαλύτερη αλυσίδα σουπέρ μάρκετ στην Ισπανία, διαφοροποιεί την προσφορά της σε ψάρια και θαλασσινά προϊόντα, με αύξηση του χώρου στο ράφι για τα συσκευασμένα φρέσκα ψάρια και

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

μεταβάλλοντας την επικέντρωσή της από τα κατεψυγμένα ψάρια παραγωγής κατετοποιημένων προμηθευτών της σε διάφορους μικρότερους εξειδικευμένους προμηθευτές, διατηρώντας παράλληλα το ευρύ προσφορά νωπών ψαριών και θαλασσινών σε ειδικευμένα σημεία πώλησης εντός των καταστημάτων.

Παρά τις σχετικά υψηλές τιμές τους στα ράφια των λιανεμπορικών καταστημάτων, ο σολομός Νορβηγίας και ο μπακαλιάρος υψηλής ποιότητας αποτελούν εξαιρετικά δημοφιλή ιχθυηρά προϊόντα μεταξύ των Ισπανών καταναλωτών. Ο σολομός βρίσκεται στο μενού σχεδόν κάθε ισπανικού εστιατορίου, ενώ ο νορβηγικός μπακαλιάρος, που αποτελεί επίσης εκ των παραδοσιακών πασχαλινών πιάτων στην Ισπανία, προσελκύει την προσοχή των καταναλωτών ολόκληρο το χρόνο και επομένως έχει δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης. Επισημαίνεται βέβαια ότι η νορβηγική βιομηχανία σολομού αντιμετωπίζει ποικίλες προκλήσεις και ενδέχεται να επηρεαστεί ισχυρά αρνητικά από διάφορες πρωτοβουλίες για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής κατά τα επόμενα χρόνια, τις οποίες αναλαμβάνουν οι ευρωπαϊκές κανονιστικές Αρχές. Ως αποτέλεσμα των ανησυχιών και των μέτρων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και την αύξηση των απαιτήσεων σε υποδομές και υπηρεσίες logistics, η κατανάλωση φρέσκων ψαριών και θαλασσινών στην Ισπανία αναμένεται να επικεντρωθεί περισσότερο στα τοπικά παραγόμενα προϊόντα κατά τα προσεχή χρόνια, ενώ όσον αφορά τα εισαγόμενα ψάρια και θαλασσινά τα κατεψυγμένα προϊόντα είναι πιθανό να κερδίσουν μεγαλύτερο έδαφος στην ισπανική αγορά.

Προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η εξάρτηση από τα αλιεύματα ψαριών και θαλασσινών αναμένεται να δοθεί έμφαση στην υδατοκαλλιέργεια, ώστε να επιτευχθούν σταθεροί όγκοι παραγόμενων πρώτων υλών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ανάπτυξης νέου τύπου υδατοκαλλιέργειών αποτελεί το επενδυτικό project Musselect, το οποίο υλοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας, με σκοπό την ανάπτυξη -χαμηλού κόστους και με δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης / επέκτασης- μεθόδων για την παραγωγή γόνου μυδιών με βελτιωμένα χαρακτηριστικά απόδοσης και επιβίωσης. Εν λόγω project φέρνει αλλαγές στον τρόπο καλλιέργειας των μυδιών στη Γαλικία, δημιουργώντας μια επιλογή ειδών ανθεκτικών σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες, όπως υψηλές θερμοκρασίες και χαμηλά επίπεδα pH, με αποτέλεσμα την βελτίωση της παραγωγικότητας και της αξίας του τελικού προϊόντος. Άλλο παράδειγμα εγχώριας ανάπτυξης υδατοκαλλιέργειας συνιστά η πρώτη μονάδα εκτροφής χταποδιών από ισπανική πολυεθνική (Nueva Pescanova), η οποία σκοπεύει να ξεκινήσει να λειτουργεί σε εμπορική βάση εντός του 2023 με επενδύσεις της τάξεως των 65 εκατ. ευρώ, με γνώμονα την ισχυρή ανάπτυξη που έχει γνωρίσει στην Ισπανία ο κλάδος των μαλακίων και των κεφαλόποδων (κυρίως καλαμαριών, χταποδιού και μυδιών). Πάντως, στον εν λόγω κλάδο έχουν καταγραφεί συνεχείς αυξήσεις στις τιμές διάθεσης ανά μονάδα από το έτος 2018 και έπειτα, με αποτέλεσμα οι αυξήσεις το 2022 να περιορίσουν τον όγκο κατανάλωσης, καθώς οι εγχώριοι καταναλωτές μετατοπίστηκαν σε φθηνότερες εναλλακτικές.

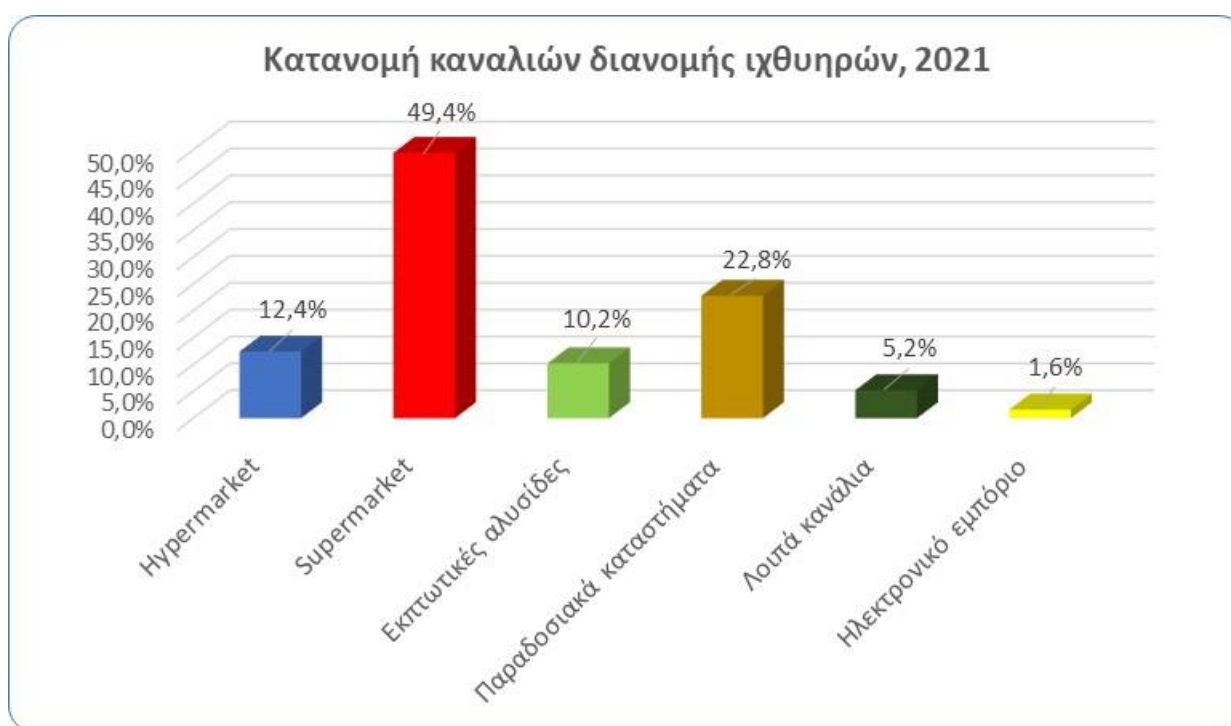
Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Κορυφαίος παίκτης της εγχώριας αγοράς στα ψάρια και τα θαλασσινά όλων των ειδών συνολικά είναι ο Όμιλος Nueva Pescanova, ακολουθούμενος από τους Ομίλους Iberconsa (Grupo Ibérica Congelada) και Pescaruerta.

3. Διανομή

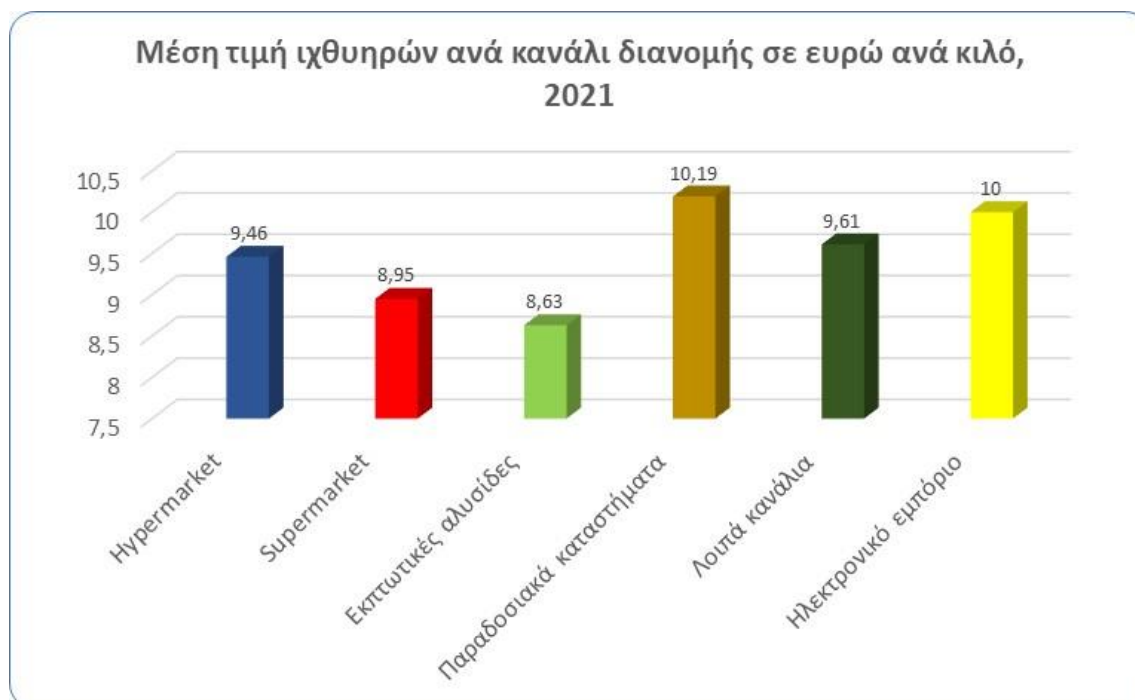
Το 2021, το 49,4% του συνόλου των ιχθυηρών, μαλακίων και οστρακοειδών στην Ισπανία διανεμήθηκε μέσω σουπερμάρκετ, με τη μέση τιμή να είναι χαμηλότερη από τα περισσότερα από τα λοιπά κανάλια διανομής, στα 8,95 ευρώ ανά κιλό. Επίσης, σημαντικά μερίδια μεταξύ των καναλιών διανομής κατέχουν τα παραδοσιακά καταστήματα – ιχθυοπωλεία, οι αλυσίδες υπεραγορών και οι εκπαιδευτικές αλυσίδες, με ποσοστά 22,8%, 12,4% και 10,2% αντίστοιχα και μέσες τιμές διάθεσης των προϊόντων στα 10,19, στα 9,46 και στα 8,63 ευρώ αντίστοιχα.

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

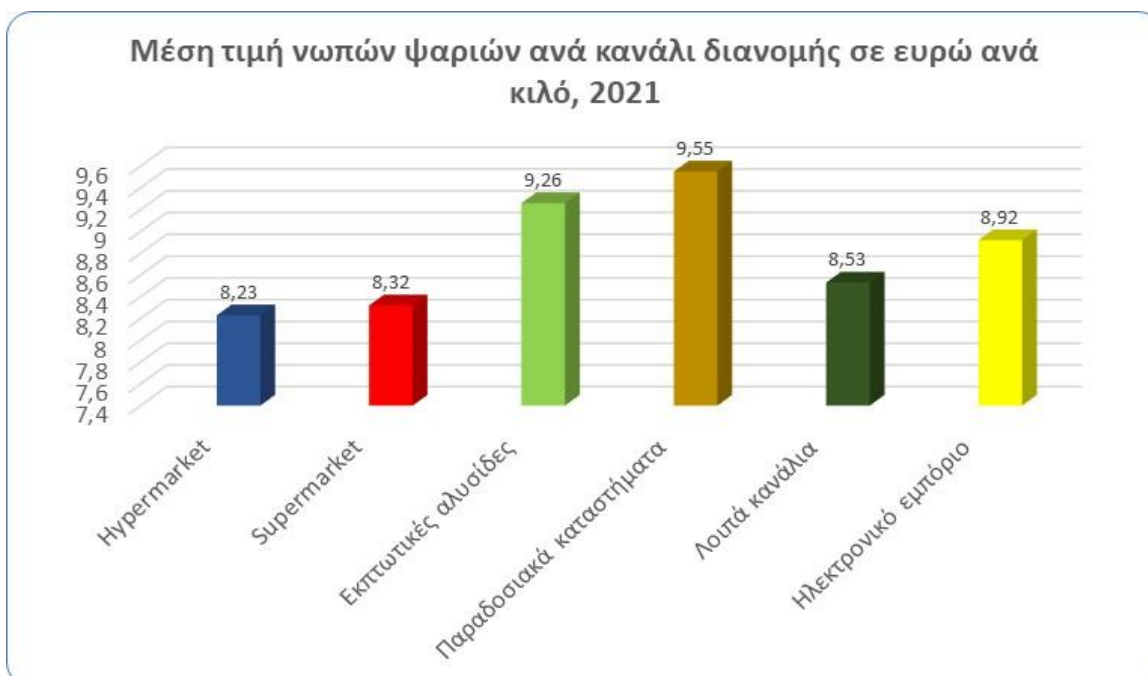

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

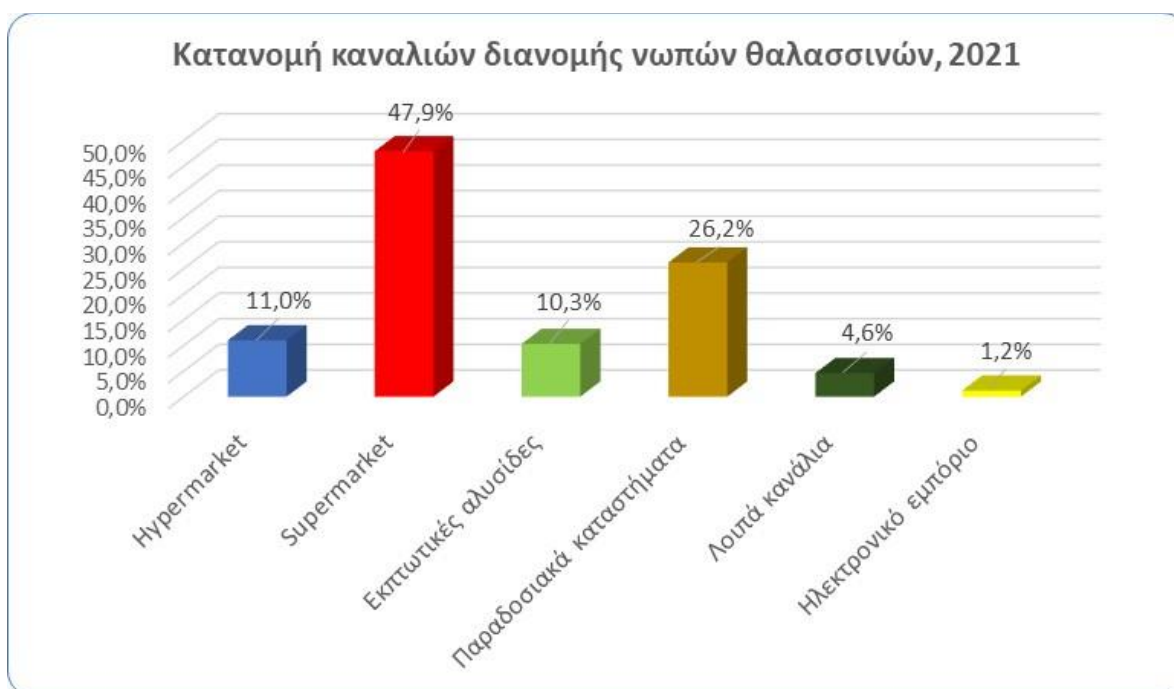
Όσον αφορά τα φρέσκα ψάρια, οι αλυσίδες σούπερ μάρκετ κατέχουν ηγετικό μερίδιο στη διανομή με 47,9%, ακολουθούμενες από τα παραδοσιακά καταστήματα με μερίδιο 30,7%. Η μέση τιμή πώλησης νωπών ψαριών ανήλθε το 2021 στα 8,75 ευρώ / κιλό. Στα σούπερ μάρκετ η μέση τιμή ανήλθε σε 8,32 ευρώ / κιλό ενώ στα παραδοσιακά μαγαζιά στα 9,55 ευρώ / κιλό.

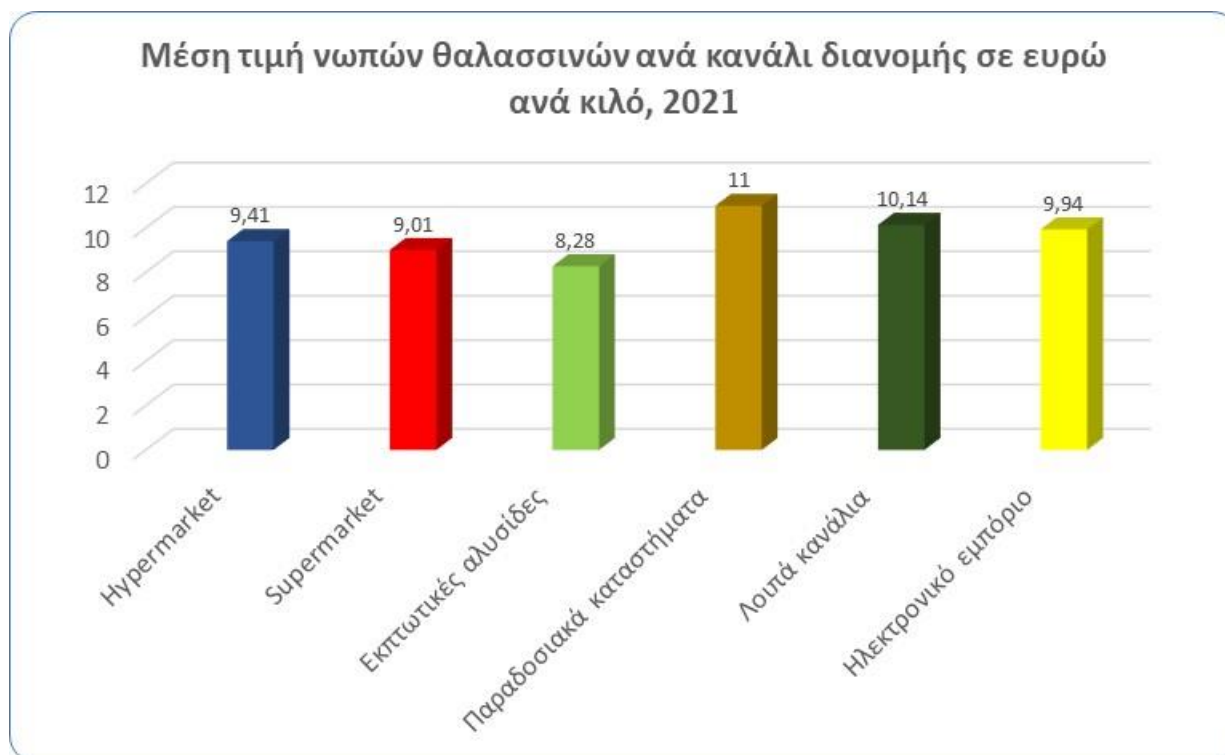
Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

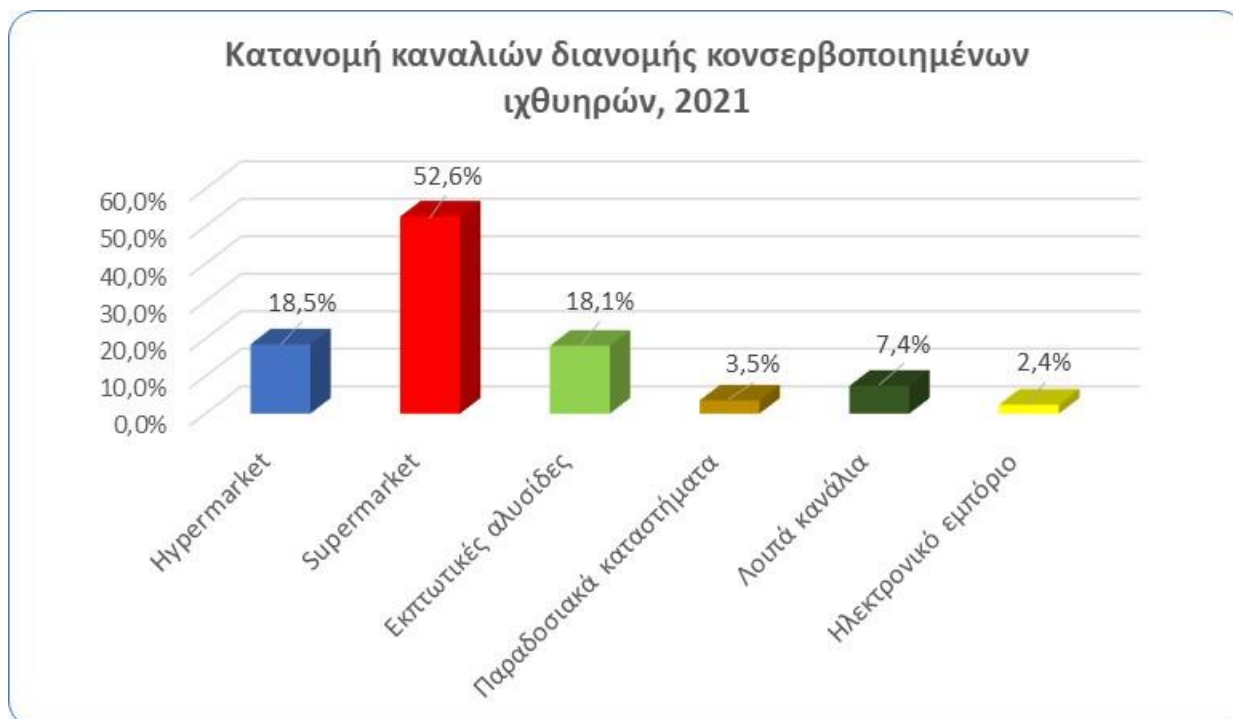
Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

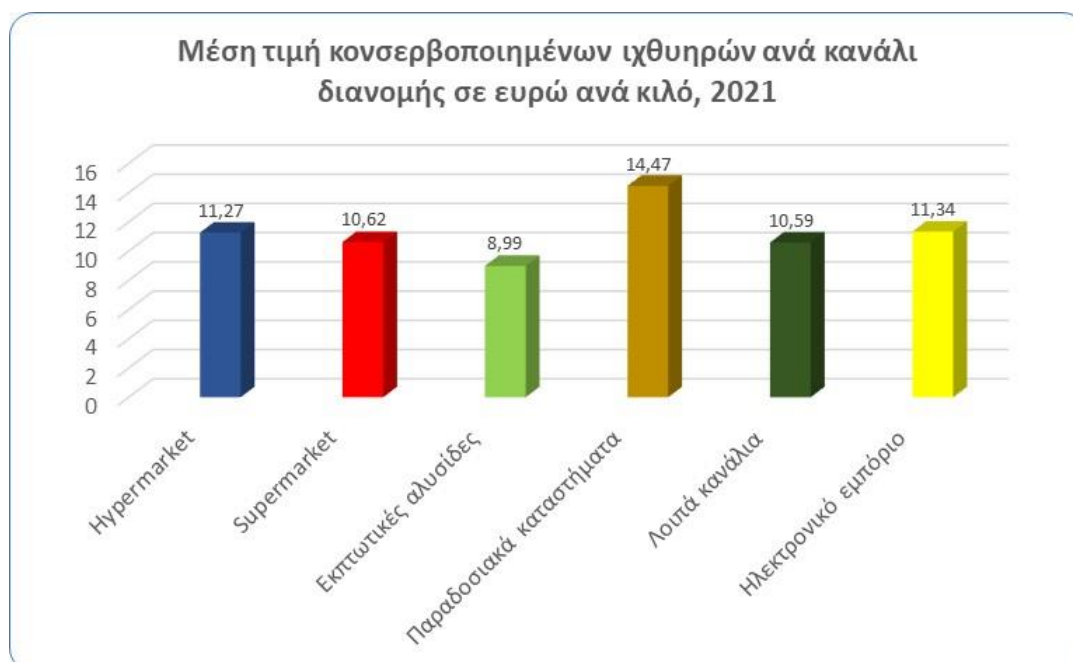
Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Στα νωπά θαλασσινά, από απόψεως καναλιών διανομής υπερτερούν οι αλυσίδες σούπερ μάρκετ με μερίδιο 47,9%, ακολουθούμενες από τα παραδοσιακά καταστήματα με μερίδιο 26,2%, τις υπεραγορές (μερίδιο 11%) και τις εκπαιωτικές αλυσίδες (μερίδιο 10,3%), με μέσες τιμές διάθεσης στα 9,01 ευρώ, 11 ευρώ, 9,41 ευρώ και 8,28 ευρώ το κιλό, αντίστοιχα.

Στα κονσερβοποιημένα ιχθυηρά, περισσότερο από το μισό του συνόλου (52,6%) των προϊόντων διατέθηκε το 2021 στα καταστήματα σούπερ μάρκετ σε μέση τιμή 10,62 ευρώ ανά κιλό. Τις αλυσίδες σούπερ μάρκετ ακολουθούν από απόψεως μεριδίων αγοράς οι υπεραγορές (μερίδιο 18,5%) και οι εκπαιωτικές αλυσίδες (μερίδιο 18,1%).

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

4. Απασχόληση και στόλος

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Eurostat, το 2021 απασχολήθηκαν στον κλάδο της αλιείας και υδατοκαλλιέργειών συνολικά περίπου 43.500 άτομα, εκ των οποίων 32.104 άτομα στον κλάδο αλιείας και 11.364 άτομα στις υδατοκαλλιέργειες. Μεγάλο μέρος των απασχολούμενων εργάζεται ως ελεύθεροι επαγγελματίες (όχι μισθωτή σχέση), κυρίως στην κατηγορία των μυδιών. Η εξέλιξη της απασχόλησης στον τομέα υποδεικνύει συρρίκνωσή του, δεδομένης της σταδιακής μείωσης των θέσεων εργασίας κάθε έτος.

Όσον αφορά τον ισπανικό αλιευτικό στόλο, αυτός μειώνεται με τα χρόνια τόσο σε αριθμό σκαφών όσο και σε ισχύ. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με στοιχεία του ισπανικού Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων, το 2021 τα ισπανικά σκάφη ήταν 8.732 και η συνολική τους ισχύς έφθανε τα 769.422 KW, έναντι 8.884 σκαφών και συνολικής ισχύος 777.321 KW το 2019. Τα 4.276 από τα 8.732 σκάφη δραστηριοποιούνται στην Κοινότητα της Γαλικίας, ενώ 1.423 από το σύνολο δραστηριοποιούνται στη Κοινότητα της Ανδαλουσίας. Αξιοσημείωτο είναι ότι το μέσο μήκος των ισπανικών αλιευτικών σκαφών είναι στα 10,96 μέτρα.

Στον κλάδο της υδατοκαλλιέργειας, η συνολική απασχόληση υπολογίζεται για το 2021 στα 11.364 άτομα. Σημαντικό μέρος αυτών, ήτοι 5.849 άτομα εργάστηκαν ως ελεύθεροι επαγγελματίες.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ

Έτος	2019	2020	2021
Αριθμός σκαφών	8.884	8.839	8.732
Αριθμός απασχολούμενων στην υδατοκαλλιέργεια	15.134	12.478	11.364

Πηγή: Registro Europeo de Buques, ισπανικό Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας, Τροφίμων

5. Εμπόριο

Σύμφωνα με ιστορικά στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων που βασίζονται σε στοιχεία των ισπανικών τελωνειακών Αρχών, οι εισαγωγές προϊόντων υδρόβιας προέλευσης στην Ισπανία διατηρήθηκαν κατά την περίοδο 2005-2018 σε επίπεδα σταθερά υψηλότερα των 4,5 δισ. ευρώ, ενώ το 2018 οι εισαγωγές ξεπέρασαν τα 7,25 δισ. ευρώ καταγράφοντας τότε ιστορικά υψηλό επίπεδο. Από την άλλη πλευρά, οι εξαγωγές της Ισπανίας, από το 2011 υπερβαίνουν σταθερά τα 2 δισ. ευρώ, ενώ το 2018 αυτές είχαν ανέλθει στο ιστορικά υψηλό τότε επίπεδο των 4,22 δισ. ευρώ. Γενικά έχει παρατηρηθεί συνεχής αύξηση στις εισαγωγές και τις εξαγωγές της Ισπανίας από το έτος 2013, τόσο σε αξίες όσο και σε ποσότητες. Το 2021, οι ισπανικές εξαγωγές ιχθυερών ανήλθαν σε αξίες σε 4,701 δισ. ευρώ και σε ποσότητες σε 1,169 εκατ. τόνους, ενώ οι εισαγωγές ιχθυερών ανήλθαν σε αξίες σε 7,483 δισ. ευρώ και σε

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

ποσότητες σε 1,768 εκατ. τόνους, με την αξία του εμπορικού ελλείμματος του κλάδου να ανέρχεται το 2021 σε 2,782 δισ. ευρώ. Αξιοσημείωτο είναι ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των εισαγωγών της χώρας σε ιχθυηρά (71,6%) -πέραν των νωπών ψαριών- προέρχεται από τρίτες χώρες εκτός της Ε.Ε., ενώ αντίθετα η Ισπανία εξαγει ιχθυηρά κυρίως στην ευρωπαϊκή αγορά, η οποία απορροφά το 66,8% των εξαγωγών της χώρας.

5.1 Εισαγωγές

Σύμφωνα με τα στοιχεία των ισπανικών τελωνειακών Αρχών, το 2021 αυξήθηκε τόσο ο όγκος των ισπανικών εισαγωγών ιχθυηρών κατά 5,8%, όσο και αξία τους κατά πολύ περισσότερο, συγκεκριμένα σε ποσοστό 16,7%. Η Ισπανία εισήγαγε συνολικά 255.813 τόνους φρέσκων ψαριών, εκ των οποίων το μεγαλύτερο μέρος (187.657 τόνοι) προήλθε από χώρες της Ε.Ε. Όσον αφορά τις εισαγωγές μαλακίων, αυτές συνολικά ανήλθαν σε 404.989 τόνους, εκ των οποίων μόνον οι 64.184 τόνοι εισήχθησαν από την Ε.Ε. Η Ισπανία εισήγαγε εξάλλου 202.126 τόνους οστρακοειδών, από τα οποία 29.168 τόνοι προήλθαν από ευρωπαϊκές χώρες.

Σε όρους ποσοτήτων εισαγωγών, τα μαλάκια είναι η κατηγορία που εισάγεται, κατά κύριο λόγο, από την Ισπανία, αντιπροσωπεύοντας το 2021 το 22,9% του συνόλου. Στη δεύτερη θέση κατατάσσονται τα κατεψυγμένα ψάρια (18,7%), ακολουθούν τα φρέσκα ψάρια (14,5%), τα οστρακοειδή (11,4%) και τα φιλέτα ψαριού (11,2%). Από την άλλη πλευρά, σε όρους αξιών, τα μαλάκια αντιπροσωπεύουν το 26,2% των συνολικών εισαγωγών, τα οστρακοειδή το 18,3% του συνόλου, ακολουθούμενα από τα νωπά ψάρια (ποσοστό 16,9%).

5.2 Εξαγωγές

Ομοίως σύμφωνα με τα στοιχεία των ισπανικών τελωνειακών Αρχών, Θετική εξέλιξη γνώρισαν και οι ισπανικές εξαγωγές του κλάδου, οι οποίες το 2021 έφθασαν τους 1.168.710 τόνους, που αντιστοιχούν σε αύξηση 7,4% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Τα κατεψυγμένα ψάρια ηγήθηκαν των εξαγωγών με ποσοστό 34,5% επί του συνόλου (402.791 τόνοι) και τα οποία, στην πλειονότητά τους εξήχθησαν σε τρίτες χώρες εκτός Ε.Ε. Ακολούθησαν τα μαλάκια (19,4%) τα προμαγειρεμένα και κονσερβοποιημένα ψάρια (14,4%) και τα νωπά ψάρια (7,7%). Αναφορικά με την αξία των εξαγωγών, τα μαλάκια συνεισέφεραν στο 22,6% της συνολικής αξίας των εξαγωγών, ακολουθούμενα από τα προμαγειρεμένα και κονσερβοποιημένα ψάρια (μερίδιο 19,1%) και τα κατεψυγμένα ψάρια (μερίδιο 15,7%).

Στους κατωτέρω δύο πίνακες βλέπουμε τα μεγέθη των ισπανικών εισαγωγών και εξαγωγών ιχθυηρών κατά τα έτη 2020 και 2021, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων που βασίζονται σε στοιχεία των ισπανικών τελωνειακών Αρχών.

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ-ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑΣ-ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΝΑ ΟΜΑΔΕΣ ΧΩΡΩΝ (ΕΤΟΣ 2020)

Προϊόντα	Προέλευση/Προορισμός	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ		ΕΞΑΓΩΓΕΣ	
		Ποσότητα (Τόνοι)	Αξία (σε χιλ. ευρώ)	Ποσότητα (Τόνοι)	Αξία (σε χιλ. ευρώ)
0301. Ζωντανά ψάρια	Χώρες ΕΕ(27)	7.260	48.061,32	8.974	49.590,14
	Τρίτες χώρες	161	3.597,41	108	1.305,49
	ΣΥΝΟΛΟ	7.421	51.658,73	9.081	50.895,63
0302. Φρέσκα ψάρια	Χώρες ΕΕ(27)	168.622	707.941,98	68.288	331.757,66
	Τρίτες χώρες	66.323	363.430,46	11.893	80.957,31
	ΣΥΝΟΛΟ	234.945	1.071.372,44	80.181	412.714,97
0303. Κατεψυγμένα ψάρια	Χώρες ΕΕ(27)	83.432	147.102,86	116.348	278.164,41
	Τρίτες χώρες	260.745	554.637,62	299.214	403.765,06
	ΣΥΝΟΛΟ	344.177	701.740,48	415.562	681.929,46
0304. Φιλέτα ψαριού	Χώρες ΕΕ(27)	52.511	209.756,13	50.901	289.431,73
	Τρίτες χώρες	147.306	571.951,41	7.840	85.394,77
	ΣΥΝΟΛΟ	199.818	781.707,54	58.741	374.826,50
0305. Ψάρια παστά, σε άλμη κλπ.	Χώρες ΕΕ(27)	10.923	74.226,29	9.886	83.265,30
	Τρίτες χώρες	19.552	113.789,89	6.822	24.691,63
	ΣΥΝΟΛΟ	30.475	188.016,17	16.708	107.956,92
0306. Οστρακοειδή	Χώρες ΕΕ(27)	23.631	173.308,53	41.345	321.534,22
	Τρίτες χώρες	148.470	892.201,00	3.411	23.431,14
	ΣΥΝΟΛΟ	172.102	1.065.509,54	44.756	344.965,36
0307. Μαλάκια	Χώρες ΕΕ(27)	57.500	236.109,00	150.729	620.539
	Τρίτες χώρες	303.944	1.254.752,19	21.568	102.340,00
	ΣΥΝΟΛΟ	361.443	1.490.861,19	172.297	722.879,15
1604. Προμαγειρεμένα - κονσερβοποιημένα ψάρια	Χώρες ΕΕ(27)	28.176	111.389,72	164.295	813.925,00
	Τρίτες χώρες	165.771	692.124,09	18.739	116.910,88
	ΣΥΝΟΛΟ	193.947	803.513,80	183.035	930.835,88
1605. Προμαγειρεμένα οστρακοειδή - μαλάκια	Χώρες ΕΕ(27)	6.143	36.266,43	39.611	139.689,67
	Τρίτες χώρες	33.062	118.210,86	8.787	58.490,35
	ΣΥΝΟΛΟ	39.204	154.477,29	48.398	198.180,02
1504. Ιχθυέλαια	Χώρες ΕΕ(27)	13.414	12.001,89	10.538	23.082,07
	Τρίτες χώρες	15.194	21.574,67	1.133	3.267,61
	ΣΥΝΟΛΟ	28.608	33.576,56	11.671	26.349,68
230120. Ιχθυάλευρα	Χώρες ΕΕ(27)	19.382	22.313,05	43.684	53.181,87
	Τρίτες χώρες	40.220	46.525,58	4.310	5.097,93
	ΣΥΝΟΛΟ	59.602	68.838,63	47.993	58.279,80
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΕΣ ΕΕ (27)		470.993	1.778.477,20	704.599	3.004.161,19
ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ		1.200.748	4.632.795,19	383.823	905.652,18
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ		1.671.741	6.411.272,39	1.088.422	3.909.813,37

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων (Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación)

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ-ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ-ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΝΑ ΟΜΑΔΕΣ ΧΩΡΩΝ (ΕΤΟΣ 2021)

Προϊόντα	Προέλευση/Προορισμός	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ		ΕΞΑΓΩΓΕΣ	
		Ποσότητα (Τόνοι)	Αξία (σε χιλ. ευρώ)	Ποσότητα (Τόνοι)	Αξία (σε χιλ. ευρώ)
0301. Ζωντανά ψάρια	Χώρες ΕΕ(27)	6.481	42.527,66	9.984	59.033,74
	Τρίτες χώρες	50	3.633,48	72	1.527,87
	ΣΥΝΟΛΟ	6.531	46.161,13	10.056	60.561,62
0302. Φρέσκα ψάρια	Χώρες ΕΕ(27)	187.657	854.027,56	76.358	424.044,98
	Τρίτες χώρες	68.156	409.630,63	13.939	90.218,64
	ΣΥΝΟΛΟ	255.813	1.263.658,19	90.297	514.263,62
0303. Κατεψυγμένα ψάρια	Χώρες ΕΕ(27)	88.749	174.544,01	114.622	315.954,36
	Τρίτες χώρες	242.114	501.425,85	288.169	421.526,42
	ΣΥΝΟΛΟ	330.863	675.969,86	402.791	737.480,77
0304. Φιλέτα ψαριού	Χώρες ΕΕ(27)	40.653	240.397,85	60.583	381.748,61
	Τρίτες χώρες	157.580	642.658,68	6.960	94.892,73
	ΣΥΝΟΛΟ	198.233	883.056,53	67.543	476.641,34
0305. Ψάρια παστά, σε άλμη κλπ.	Χώρες ΕΕ(27)	11.507	77.644,60	12.507	108.832,83
	Τρίτες χώρες	19.407	115.112,74	5.653	20.212,30
	ΣΥΝΟΛΟ	30.913	192.757,34	18.160	129.045,13
0306. Οστρακοειδή	Χώρες ΕΕ(27)	29.168	224.118,24	53.806	458.846,33
	Τρίτες χώρες	172.958	1.145.961,40	3.832	28.259,11
	ΣΥΝΟΛΟ	202.126	1.370.079,63	57.637	487.105,44
0307. Μαλάκια	Χώρες ΕΕ(27)	64.184	322.312,44	197.105	891.436,96
	Τρίτες χώρες	340.806	1.638.878,82	29.947	172.865,51
	ΣΥΝΟΛΟ	404.989	1.961.191,26	227.052	1.064.302,47
1604. Προμαγειρεμένα - κονσερβοποιημένα ψάρια	Χώρες ΕΕ(27)	29.028	112.399,67	147.916	757.808,69
	Τρίτες χώρες	161.286	678.809,29	19.911	121.396,08
	ΣΥΝΟΛΟ	190.314	791.208,96	167.827	879.204,77
1605. Προμαγειρεμένα οστρακοειδή - μαλάκια	Χώρες ΕΕ(27)	8.465	51.615,37	46.972	175.391,03
	Τρίτες χώρες	35.267	122.753,05	10.773	78.003,69
	ΣΥΝΟΛΟ	43.732	174.368,42	57.744	253.394,72
1504. Ιχθυέλαια	Χώρες ΕΕ(27)	15.326	14.227,34	13.669	30.001,11
	Τρίτες χώρες	19.173	29.826,14	875	2.601,96
	ΣΥΝΟΛΟ	34.499	44.053,48	14.545	32.603,07
230120. Ιχθυάλευρα	Χώρες ΕΕ(27)	20.789	20.985,00	46.954	57.480,56
	Τρίτες χώρες	49.654	59.625,08	8.104	9.393,51
	ΣΥΝΟΛΟ	70.443	80.610,08	55.058	66.874,07
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΕΣ ΕΕ (27)		502.007	2.134.799,74	780.476	3.660.579,19
ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ		1.266.449	5.348.315,15	388.234	1.040.897,82
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ		1.768.457	7.483.114,89	1.168.710	4.701.477,01

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων (Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación)

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

6. Διμερές Εμπόριο (Ελλάδα / Ισπανία)

Η Ισπανία αποτελεί έναν εκ των σημαντικών προμηθευτών προϊόντων θαλάσσιας αλιείας και υδατοκαλλιεργειών για την Ελλάδα, με αξία εξαγωγών προς Ελλάδα της τάξεως των 79,33 εκατ. ευρώ το 2022 (στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Όσον αφορά τις εξαγωγές ιχθυηρών της Ελλάδας, η ισπανική αγορά παραμένει η δεύτερη σημαντικότερη από πλευράς απορρόφησης σε όρους αξίας των ελληνικών εξαγωγών, μετά την Ιταλία και μπροστά από την Γαλλία, με αξία εξαγωγών 219,45 εκατ. ευρώ το 2022 (στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ.).

Σύμφωνα με στοιχεία του ισπανικού Υπουργείου Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού (DataComex) έτους 2022, από την πλευρά της Ισπανίας, τα ελληνικά ιχθυηρά βρίσκονται στην 13^η θέση αναφορικά με τις συνολικές εισαγωγές της Ισπανίας από την Ελλάδα και στην 5^η θέση από την άποψη των μεγαλύτερων Ευρωπαϊκών προμηθευτών της Ισπανίας. Από την άλλη, η Ελλάδα αποτελεί την 10^η μεγαλύτερη αγορά για τα ισπανικά ιχθυηρά και τον 5^ο μεγαλύτερο Ευρωπαϊκό πελάτη των ισπανικών εξαγωγών του είδους.

Σύμφωνα με τα ελληνικά στοιχεία (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), το διμερές εμπορικό ισοζύγιο είναι υπέρ της Ελλάδας επί σειρά ετών και για το 2022 αυτό ανήλθε στα 140,12 εκατ. ευρώ. Οι ελληνικές εξαγωγές στην ισπανική αγορά αφορούν κυρίως τα νωπά ψάρια, τα οποία το 2022 αποτέλεσαν το 93% της συνολικής αξίας των ελληνικών εξαγωγών. Τα μαλακόστρακα αντιπροσώπευαν το 2022 το 4% των ελληνικών εξαγωγών προς Ισπανία. Αντίστοιχα, οι ελληνικές εισαγωγές από την Ισπανία αφορούσαν το 2022 κυρίως μαλάκια (40,4%), ψάρια βρώσιμα και νωπά (14,4%), κατεψυγμένα ψάρια (13,5%), κονσέρβες ψαριών (9,4%) και μαλακόστρακα (8,2%).

Στους κατωτέρω πίνακες εμφανίζονται αναλυτικά τα δεδομένα που σχετίζονται με τις ελληνικές εξαγωγές ιχθυηρών προς Ισπανία και τις ελληνικές εισαγωγές από Ισπανία την τριετία 2020-2022, με βάση τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

**ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΠΡΟΣ ΙΣΠΑΝΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ-ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΝΑ ΠΡΟΪΟΝ (ΕΤΗ 2020-2022)**

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2020		2021		2022		Μεταβολή αξίας 2020- 22 (%)
		Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	
0302'	Ψάρια, βρώσιμα, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη	160.465.517	33.135.614	176.085.266	36.642.004	204.079.265	39.887.653	+27,2%
0306'	Μαλακόστρακα, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, έστω και χωρίς το όστρακό τους, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα σε απλή ψύξη, κατεψυγμένα κλπ.	8.371.006	1.449.581	8.903.998	1.599.412	8.671.946	1.631.346	+3,6%
0303'	Ψάρια, βρώσιμα, κατεψυγμένα	2.514.091	874.320	1.577.018	511.690	1.770.714	558.721	-29,6%
0301'	Ψάρια ζωντανά	1.215.307	17.708	379.666	6.543	1.630.522	8.215	+34,2%
0304'	Φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών, έστω και αλεσμένα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα κλπ.	2.160.144	200.522	1.873.477	292.554	1.573.237	170.648	-27,2%
0307'	Μαλάκια, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, έστω και χωρίς το όστρακό τους, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα σε απλή ψύξη, κατεψυγμένα κλπ.	517.752	238.550	724.584	414.390	969.581	559.414	+87,3%
1604'	Παρασκευάσματα και κονσέρβες ψαριών, καθώς και χαβιάρι και τα υποκατάστατα αυτού που παρασκευάζονται από αυγά ψαριού	551.970	35.071	545.701	80.317	501.401	61.996	-9,2%
0305'	Ψάρια, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη, καπνιστά	65.951	1.369	111.202	1.242	174.468	7.271	+164,5%
1605'	Μαλακόστρακα, μαλάκια και άλλα ασπόνδυλα υδρόβια, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	34	2	14.608	1.649	83.107	9.569	+244332,4%
0308'	Ασπόνδυλα υδρόβια, άλλα από τα μαλακόστρακα και τα μαλάκια, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα κλπ.	6.600	264	2.200	40	-	-	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Αξίες σε ευρώ, ποσότητες σε κιλά.

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

**ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΠΟ ΙΣΠΑΝΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ-ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΝΑ ΠΡΟΪΟΝ (ΕΤΗ 2020-2022)**

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2020		2021		2022		Μεταβολή αξίας 2020- 22 (%)
		Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	
0307'	Μαλάκια, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, έστω και χωρίς το όστρακό τους, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα σε απλή ψύξη, κατεψυγμένα κλπ.	13.069.545	3.149.116	23.409.707	4.984.009	32.028.508	5.256.523	145,1%
0302'	Ψάρια, βρώσιμα, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη	5.701.242	1.302.213	9.994.236	2.175.047	11.441.946	1.846.251	100,7%
0303'	Ψάρια, βρώσιμα, κατεψυγμένα	7.063.137	3.636.313	7.769.389	3.433.831	10.683.342	3.474.841	51,3%
1604'	Παρασκευάσματα και κονσέρβες ψαριών, καθώς και χαβιάρι και τα υποκατάστατα αυτού που παρασκευάζονται από αυγά ψαριού	2.906.182	711.506	3.888.406	904.740	7.474.372	1.509.083	157,2%
0306'	Μαλακόστρακα, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, έστω και χωρίς το όστρακό τους, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα σε απλή ψύξη, κατεψυγμένα κλπ.	1.992.946	311.253	5.518.413	565.227	6.478.018	597.056	225,0%
0304'	Φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών, έστω και αλεσμένα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα	2.041.960	504.633	3.438.363	829.732	5.259.175	990.968	157,6%
1605'	Μαλακόστρακα, μαλάκια και άλλα ασπόνδυλα υδρόβια, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	1.614.053	553.704	2.840.873	724.890	4.253.654	1.075.305	163,5%
0308'	Ασπόνδυλα υδρόβια, άλλα από τα μαλακόστρακα και τα μαλάκια, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα κλπ.	215.795	73.546	538.943	125.635	1.025.389	198.526	375,2%
0305'	Ψάρια, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη, καπνιστά	521.894	112.237	1.131.414	201.840	530.731	112.527	1,7%
0301'	Ψάρια ζωντανά	222.388	7.861	79.859	9.088	75.355	6.441	-66,1%
1603'	Εκχυλίσματα και χυμοί κρέατος, ψαριών ή μαλακοστράκων, μαλακίων ή άλλων ασπόνδυλων υδροβίων	-	-	-	-	46.951	3.622	-
0309'	Αλεύρια ψαριών, μαλακοστράκων κλπ.	-	-	-	-	31.500	1.000	-

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Αξίες σε ευρώ, ποσότητες σε κιλά.

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

7. Ανάλυση ανταγωνισμού στις ισπανικές εισαγωγές ιχθυηρών 2022 (κατά τετραψήφιους ΚΔ)

Αμέσως κατωτέρω προβαίνουμε σε ανάλυση της κατάστασης που επικρατεί όσον αφορά τον ανταγωνισμό στις εισαγωγές των κύριων κατηγοριών ιχθυηρών στην Ισπανία το 2022 (σε τετραψήφιους δασμολογικούς κωδικούς), με εμφάνιση των κύριων προμηθευτριών χωρών, σε αξίες, σε όγκους, μέσες τιμές εισαγωγής και μερίδιο αγοράς (με βάση τις εισαγόμενες ποσότητες). Η ανάλυση βασίζεται στα στοιχεία του ισπανικού Υπουργείου Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού (DataComex).

Δασμολογικός κωδικός 0302, νωπά ψάρια				
	Ευρώ	Κιλά	Μέση τιμή	Μερίδιο
Σουηδία	239.700.477	31.818.913	7,53	13,1%
Γαλλία	200.467.556	44.195.315	4,54	18,2%
Ελλάδα	198.771.606	39.807.334	4,99	16,4%
Νορβηγία	188.062.361	24.059.547	7,82	9,9%
Πορτογαλία	112.134.444	29.689.394	3,78	12,2%
Μαρόκο	72.371.670	8.642.868	8,37	3,6%
Δανία	66.257.463	8.621.891	7,68	3,6%
Τουρκία	55.282.305	10.577.907	5,23	4,4%
Μαυριτανία	40.292.410	4.822.047	8,36	2,0%
Λουπές	230.715.070	40.271.819	5,73	16,6%
Σύνολο	1.404.055.362	242.507.035	5,79	100,0%

Πηγή: Υπ. Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού (DataComex)

Στην κατηγορία των νωπών ψαριών, η χώρα μας κατέχει μερίδιο 16,4% σε ποσότητες, κατέχοντας την δεύτερη θέση πίσω από τη Γαλλία (μερίδιο 18,2%) και την τρίτη θέση σε αξίες, πίσω από τις Σουηδία και Γαλλία, με εξαγωγές ύψους 198,77 εκατ. ευρώ, ακολουθούμενη από τη Νορβηγία, την Πορτογαλία και το Μαρόκο.

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Δασμολογικός κωδικός 0303, κατεψυγμένα ψάρια				
	Ευρώ	Κιλά	Μέση τιμή	Μερίδιο
Πορτογαλία	82.473.286	28.432.424	2,90	9,6%
Σεϋχέλλες	60.080.518	23.255.105	2,58	7,8%
Χιλή	44.475.125	7.856.546	5,66	2,6%
Ν. Αφρική	42.870.989	12.908.893	3,32	4,3%
Ρωσία	42.473.733	10.453.363	4,06	3,5%
Μαρόκο	39.452.078	36.532.122	1,08	12,3%
Μεξικό	38.301.028	10.787.626	3,55	3,6%
Παναμάς	34.099.325	11.721.514	2,91	3,9%
Ολλανδία	31.147.471	20.038.200	1,55	6,7%
Ελ Σαμβαδόρ	30.070.325	13.888.073	2,17	4,7%
Εκουαδόρ	26.856.676	7.742.218	3,47	2,6%
Ναμίμπια	26.096.098	6.253.813	4,17	2,1%
Γουατεμάλα	25.400.754	11.091.819	2,29	3,7%
Γαλλία	20.648.168	8.203.006	2,52	2,8%
Λοιπές	241.724.684	88.233.417	2,74	29,7%
Σύνολο	786.170.258	297.398.140	2,64	100,0%

Πηγή: Υπ. Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού (DataComex)

Στην κατηγορία των κατεψυγμένων ψαριών, το μεγαλύτερο μερίδιο σε ποσότητες κατέχει το Μαρόκο (12,3%), ακολουθούμενο από τις Πορτογαλία, Σεϋχέλλες και Ολλανδία. Η Ελλάδα στην κατηγορία των κατεψυγμένων ψαριών είχε το 2022 εξαγωγές αξίας 8,02 εκατ. ευρώ και ποσότητας 1.254 τόνων, με μερίδιο 0,4% της ισπανικής αγοράς.

Δασμολογικός κωδικός 0304, φιλέτα ψαριών				
	Ευρώ	Κιλά	Μέση τιμή	Μερίδιο
Ναμίμπια	150.110.547	37.212.269	4,03	18,1%
Κίνα	116.887.971	23.681.444	4,94	11,5%
Νορβηγία	116.510.685	13.180.291	8,84	6,4%
Ισλανδία	107.751.460	16.432.541	6,56	8,0%
ΗΠΑ	59.106.531	17.224.922	3,43	8,4%
Σουηδία	55.271.391	4.521.979	12,22	2,2%
Μεξικό	53.630.830	6.393.743	8,39	3,1%
Ολλανδία	44.108.017	6.754.993	6,53	3,3%
Πορτογαλία	39.763.807	6.946.863	5,72	3,4%
Χιλή	39.352.145	4.986.041	7,89	2,4%
Αργεντινή	39.119.105	12.076.982	3,24	5,9%
Βιετνάμ	35.290.099	9.350.627	3,77	4,6%
N. Αφρική	33.851.367	7.688.652	4,40	3,7%
Λοιπές	255.830.964	38.627.648	6,62	18,8%
Σύνολο	1.146.584.920	205.078.994	5,59	100,0%

Πηγή: Υπ. Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού (DataComex)

Στην κατηγορία των φιλέτων ψαριών, το μεγαλύτερο μερίδιο σε ποσότητες κατέχει η Ναμίμπια (18,1%), ακολουθούμενη από την Κίνα, τις ΗΠΑ και την Ισλανδία. Η Ελλάδα στην κατηγορία των φιλέτων ψαριών είχε το 2022 εξαγωγές αξίας 3,48 εκατ. ευρώ και ποσότητας 374 τόνων, με μερίδιο 0,2% της ισπανικής αγοράς.

Δασμολογικός κωδικός 0305, ψάρια αποξηραμένα, αλατισμένα, καπνιστά				
	Ευρώ	Κιλά	Μέση τιμή	Μερίδιο
Ισλανδία	43.618.167	5.399.476	8,08	18,5%
Νησιά Φερόε	39.546.658	4.995.547	7,92	17,1%
Γερμανία	31.758.856	2.660.775	11,94	9,1%
Νορβηγία	29.429.527	3.738.100	7,87	12,8%
Ολλανδία	25.072.973	3.461.720	7,24	11,9%
Λοιπές	58.264.679	8.908.351	6,54	30,5%
Σύνολο	227.690.861	29.163.969	7,81	100,0%

Πηγή: Υπ. Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού (DataComex)

Στην κατηγορία των αποξηραμένων και παστών ψαριών, το μεγαλύτερο μερίδιο σε ποσότητες κατέχει το 2022 η Ισλανδία (18,5%), ακολουθούμενη από τα Νησιά Φερόε, τη Νορβηγία και την Ολλανδία. Η Ελλάδα στην κατηγορία των αποξηραμένων / παστών ψαριών είχε το 2022 εξαγωγές προς Ισπανία αξίας 195,2 χιλ. ευρώ και ποσότητας 25 τόνων, με μερίδιο 0,1% της ισπανικής αγοράς.

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Δασμολογικός κωδικός 0306, μαλακόστρακα				
	Ευρώ	Κιλά	Μέση τιμή	Μερίδιο
Εκουαδόρ	355.085.085	62.033.230	5,72	31,2%
Αργεντινή	336.257.563	47.442.304	7,09	23,9%
Μαρόκο	98.727.770	5.351.277	18,45	2,7%
Κίνα	92.252.257	11.831.509	7,80	6,0%
Πορτογαλία	67.430.451	7.243.150	9,31	3,6%
Καναδάς	63.160.273	3.254.102	19,41	1,6%
Γαλλία	52.828.460	5.478.767	9,64	2,8%
Ιρλανδία	39.443.484	3.477.596	11,34	1,8%
Βενεζουέλα	34.764.959	7.043.238	4,94	3,5%
Σενεγάλη	30.591.989	3.743.497	8,17	1,9%
Λουπές	364.758.084	41.735.152	8,74	21,0%
Σύνολο	1.535.300.374	198.633.822	7,73	100,0%

Πηγή: Υπ. Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού (DataComex)

Στην κατηγορία των οστρακοειδών, το μεγαλύτερο μερίδιο σε ποσότητες κατέχει το Εκουαδόρ (31,2%), ακολουθούμενο από την Αργεντινή (23,9%), καθώς και με μικρότερα μερίδια την Κίνα, την Πορτογαλία και τη Βενεζουέλα. Η Ελλάδα στην κατηγορία των οστρακοειδών είχε το 2022 εξαγωγές προς Ισπανία αξίας 8,56 εκατ. ευρώ και ποσότητας 1.628 τόνων, με μερίδιο 0,8% της ισπανικής αγοράς.

Στην κατηγορία των μαλακίων, το μεγαλύτερο μερίδιο σε ποσότητες κατέχουν οι Μαλβίνες Νήσοι -Falkland (16,7%) και το Μαρόκο (16,3%), ακολουθούμενες από το Περού (12,6%). Η Ελλάδα στην κατηγορία των μαλακίων είχε το 2022 εξαγωγές προς Ισπανία αξίας 1,16 εκατ. ευρώ και ποσότητας 483 τόνων, με μερίδιο 0,1% της ισπανικής αγοράς.

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Δασμολογικός κωδικός 0307, μαλάκια				
	Ευρώ	Κιλά	Μέση τιμή	Μερίδιο
Μαρόκο	582.898.918	68.063.486	8,56	16,3%
Μαυριτανία	305.825.189	26.539.134	11,52	6,4%
Νησιά Φόκλαντ	269.891.746	69.668.129	3,87	16,7%
Ινδία	236.707.841	38.272.246	6,18	9,2%
Περού	189.349.041	52.391.168	3,61	12,6%
Γαλλία	127.615.292	28.233.972	4,52	6,8%
Κίνα	117.028.354	26.576.051	4,40	6,4%
Πορτογαλία	106.685.842	18.201.712	5,86	4,4%
Ιταλία	55.795.567	13.052.785	4,27	3,1%
Χιλή	54.284.963	18.530.298	2,93	4,4%
Σενεγάλη	51.917.357	6.351.524	8,17	1,5%
Ολλανδία	36.943.954	6.268.339	5,89	1,5%
Αργεντινή	31.300.383	7.801.071	4,01	1,9%
Λοιπές	209.868.770	36.952.112	5,68	8,9%
Σύνολο	2.376.113.218	416.902.028	5,70	100,0%

Πηγή: Υπ. Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού (DataComex)

Στην κατηγορία των κονσερβοποιημένων ψαριών, το μεγαλύτερο μερίδιο σε ποσότητες κατέχει το Εκουαδόρ (31,8%%), ακολουθούμενο από την Κίνα (11,7%). Η Ελλάδα στην κατηγορία των κονσερβοποιημένων ψαριών είχε το 2022 εξαγωγές προς Ισπανία αξίας 129,9 χιλ. ευρώ και ποσότητας 17 τόνων, με μερίδιο 0,01% της ισπανικής αγοράς.

Δασμολογικός κωδικός 1604, κονσερβοποιημένα ψάρια				
	Ευρώ	Κιλά	Μέση τιμή	Μερίδιο
Εκουαδόρ	357.889.665	70.928.189	5,05	31,8%
Κίνα	105.144.537	26.038.557	4,04	11,7%
Μαρόκο	95.372.340	12.969.425	7,35	5,8%
Παπούα Ν. Γουινέα	77.647.501	15.010.196	5,17	6,7%
Πορτογαλία	67.315.652	13.915.975	4,84	6,2%
Μαυρίκιος	60.351.972	12.590.228	4,79	5,6%
Φιλιππίνες	51.343.405	9.459.417	5,43	4,2%
Γουατεμάλα	42.022.713	6.698.894	6,27	3,0%
Πρ. Ακρωτήριο	39.150.204	7.134.618	5,49	3,2%
Ιταλία	23.483.388	3.489.269	6,73	1,6%
Περού	23.034.487	3.232.597	7,13	1,4%
Γαλλία	21.747.009	4.109.460	5,29	1,8%
Ελ Σαλβαδόρ	21.317.513	3.722.561	5,73	1,7%
Λοιπές	142.531.154	33.702.293	4,23	15,1%
Σύνολο	1.128.351.539	223.001.679	5,06	100,0%

Πηγή: Υπ. Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού (DataComex)

Τέλος, στην κατηγορία των κονσερβοποιημένων μαλακίων και μαλακοστράκων, το μεγαλύτερο μερίδιο σε ποσότητες κατέχει η Χιλή (36%), ακολουθούμενη από το Βιετνάμ (33,3%) και την Ολλανδία (11,4%). Η Ελλάδα στην κατηγορία των κονσερβοποιημένων μαλακίων / μαλακοστράκων είχε το 2022 εξαγωγές προς Ισπανία αξίας 352,8 χιλ. ευρώ και ποσότητας 49,4 τόνων, με μερίδιο 0,11% της ισπανικής αγοράς.

Δασμολογικός κωδικός 1605, κονσερβοποιημένα μαλάκια, μαλακόστρακα				
	Ευρώ	Κιλά	Μέση τιμή	Μερίδιο
Χιλή	60.703.708	16.084.453	3,77	36,0%
Βιετνάμ	33.380.328	14.873.643	2,24	33,3%
Ολλανδία	32.961.531	5.104.559	6,46	11,4%
Ην. Βασίλειο	20.316.059	1.544.464	13,15	3,5%
Πορτογαλία	6.713.998	1.249.210	5,37	2,8%
Ονδούρα	6.596.472	591.549	11,15	1,3%
Τουρκία	5.088.269	770.468	6,60	1,7%
Περού	4.858.543	1.537.328	3,16	3,4%
Γουατεμάλα	4.155.185	367.506	11,31	0,8%
Λουπές	22.577.751	2.606.196	8,66	5,8%
Σύνολο	197.351.845	44.729.378	4,41	100,0%

Πηγή: Υπ. Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού (DataComex)

8. Ζητήματα που αντιμετωπίζει ο ισπανικός κλάδος ιχθυηρών

Ο κλάδος ιχθυηρών της Ισπανίας, σύμφωνα με την Ισπανική Συνομοσπονδία Αλιείας (CEPESCA), αντιμετωπίζει ορισμένα προβλήματα, τα οποία μπορούν να επιλυθούν με την εφαρμογή ορθών πολιτικών. Συγκεκριμένα, απ' ότου ο κλάδος προσαρμόστηκε σε σημαντικό βαθμό στις νέες συνθήκες που διαμορφώθηκαν μετά την αποχώρηση του Ην. Βασιλείου από την Ε.Ε. αλλά και την πανδημία που ξέσπασε το 2020, βρίσκεται ξανά αντιμέτωπος κυρίως με τις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις της πολεμικής κρίσης στην Ουκρανία, καθώς επίσης και με τα προβλήματα που του δημιουργούν οι «πράσινες» ευρωπαϊκές πολιτικές.

Οι εκπρόσωποι του κλάδου παραπονούνται επίσης διότι η ισπανική Κυβέρνηση δεν συμπεριέλαβε τα ιχθυηρά στις κατηγορίες βασικών προϊόντων για τις οποίες μείωσε τους συντελεστές ΦΠΑ σε 4% και 0% πρόσφατα με στόχο την αντιμετώπιση του πληθωρισμού στα τρόφιμα και άλλα βασικά είδη, ισχυριζόμενοι ότι κατά το πρώτο δίμηνο του 2023 οι εγχώριες πωλήσεις ιχθυηρών έχουν μειωθεί κατά 20%. Επιπροσθέτως, ιδιαίτερα μεγάλο πρόβλημα θεωρείται η μείωση των εργαζομένων στον συγκεκριμένο κλάδο, το οποίο σταδιακά εξασθενίζει τον ισπανικό αλιευτικό στόλο.

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Επισημαίνεται ότι το Μάιο του 2022 η ισπανική Κυβέρνηση ενέκρινε νομοσχέδιο για τη βιώσιμη αλιεία και αλιευτική έρευνα, με στόχο είναι να επιτευχθούν περισσότεροι στόχοι βιωσιμότητας της αλιείας και να καταστεί πιο αποτελεσματική και ευέλικτη η χρήση των αλιευτικών πόρων. Η υπό εξέταση νομοθεσία επιδιώκει να εγγυηθεί την ισορροπία μεταξύ της διατήρησης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της ανάπτυξης ενός κερδοφόρου ισπανικού αλιευτικού τομέα, ισχυρότερου, πιο σύγχρονου και ανταγωνιστικού, καθώς και ελκυστικού για επιχειρηματική ανάπτυξη και προσέλκυση επενδύσεων. Η νέα νομοθεσία εισήγαγε λήψη μέτρων για την ενίσχυση της συντήρησης και της αειφόρου χρήσης των αλιευτικών πόρων, δια του περιορισμού του όγκου των αλιευμάτων ή δια της ρύθμισης του βάρους ή του μεγέθους των ειδών που αλιεύονται, ενώ εισήχθησαν πρόσθετα μέτρα προστασίας και ανάπλασης της αλιείας, μεταξύ των οποίων η κήρυξη περιοχών ειδικής προστασίας και η εισαγωγή προληπτικών μέτρων για δραστηριότητες που ενδέχεται να βλάπτουν τα θαλάσσια είδη και τα ενδιαίτημά τους. Επισημαίνεται ότι η νομοθεσία έχει δεχθεί οξεία κριτική από παράγοντες του κλάδου, μεταξύ των οποίων η κλαδική Συνομοσπονδία Ceresca, σύμφωνα με την οποία θα πρέπει να υπάρξει επανεξέταση και επανεστίαση των μέτρων. Σε σχέση με εισήγηση να κλείσουν δεκάδες αλιευτικές περιοχές με στόχο την προστασία των ευάλωτων θαλάσσιων οικοσυστημάτων στα ύδατα της Ισπανίας, ανησυχία σχετίζεται με την επιβίωση της αλιείας εντός τέτοιων ζωνών και την πιθανότητα ενδεχόμενων ελλείψεων εφοδιασμού. Επίσης, η Ceresca θεωρεί ότι η υπό εξέταση νομοθεσία δεν εγγυάται την «ασφάλεια δικαίου» των αλιευτικών εταιρειών στη Ισπανία, καθώς δεν διευκρινίζει τα νέα κριτήρια για την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων και πώς ενδεχομένως θα επηρεάσουν τις ήδη υπάρχουσες.

Σημειώνεται ότι το Νοέμβριο 2022, η Κυβέρνηση της Ισπανίας ανακοίνωσε πως κατέθεσε ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) προσφυγή κατά του Εκτελεστικού Κανονισμού 2022/1614 της Ευρ. Επιτροπής με σκοπό την ακύρωσή του, με το σκεπτικό ότι ο εν λόγω Κανονισμός απαγορεύει την αλιεία σε 87 περιοχές του Ατλαντικού Ωκεανού με σκοπό την προστασία θεωρουμένων ως ευάλωτων εκεί θαλάσσιων οικοσυστημάτων, ενώ η ισπανική Κυβέρνηση είχε ήδη εκφράσει τη διαφωνία της με τον εν λόγω Κανονισμό που τέθηκε σε ισχύ στις αρχές Οκτωβρίου 2022, μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. τον Σεπτέμβριο. Στο εν λόγω ανακοινωθέν αναφέρεται ότι το ισπανικό Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων επικρίνει την απαγόρευση της αλιείας στις περιοχές που ορίζει ο Κανονισμός, καθώς η ισπανική οπτική θεωρεί ότι αυτός παραβιάζει τις αρχές της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ) που προβλέπουν την ύπαρξη ισορροπίας στις αποφάσεις που λαμβάνονται μεταξύ της προστασίας της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και της διατήρησης της βιώσιμης αλιείας. Επιπλέον, η ισπανική Κυβέρνηση θεωρεί ότι ο Κανονισμός πάσχει από λανθασμένο σχεδιασμό, ο οποίος ουσιαστικά δεν καλύπτει αλιευτικές μεθόδους που προκαλούν καταστροφή στα θαλάσσια οικοσυστήματα σε ελαφρώς μικρότερα βάθη, όπως λ.χ. η τράτα. Η προσφυγή που κατέθεσε η Ισπανία αμφισβητεί επίσης την αναλογικότητα του συστήματος για τον προσδιορισμό των ζωνών των ευάλωτων θαλάσσιων οικοσυστημάτων, καθώς οι ζώνες που προσδιορίζονται δεν είναι ομοιόμορφες ανάλογα με το γεωγραφικό πλάτος, δημιουργώντας πολύ μεγαλύτερες κλειστές περιοχές στα ισπανικά ύδατα, παρά σε βορειότερα γεωγραφικά πλάτη, επηρεάζοντας

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

ιδιαίτερα αρνητικά την Ισπανία λόγω της μικρότερης προέκτασης της υφαλοκρηπίδας της. Επισημαίνεται ότι σε εσωτερικό επίπεδο υπάρχει αρκετά μεγάλη πίεση από αλιείς οι οποίοι εδράζονται στην περιοχή της βορειοδυτικής Ισπανίας (κυρίως Γαλικίας), για οποίους αλιεία σε ανοικτά ύδατα Ατλαντικού αποτελεί σημαντικότερο μέρος της δραστηριότητάς τους και εξασφαλίζει εισοδήματά τους, συμφέροντα οποίων πλήττονται από εν λόγω Κανονισμό.

Τέλος, όπως έχει προαναφερθεί, ο ισπανικός κλάδος θεωρεί ότι φθηνά και σχετικά χαμηλής ποιότητας ιχθυηρά προέλευσης τρίτων χωρών αποκτούν με γρήγορο ρυθμό αυξανόμενη πρόσβαση στην ισπανική αγορά, γεγονός που απειλεί την ανάπτυξη του εγχώριου κλάδου. Αυτό οφείλεται κυρίως, λόγω στο υψηλότερο εγχώριο κόστος παραγωγής, εξαιτίας του αυστηρότερου κανονιστικού πλαισίου για την διασφάλιση της ποιότητας των προϊόντων και της ασφάλειας των εργαζομένων. Η Συνομοσπονδία, προτείνει τη δημιουργία μέτρων κατά της εισαγωγής αγαθών που δεν πληρούν παρόμοια πρότυπα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα αλλά και η ισότητα στην αγορά των ιχθυηρών.

9. Σχέσεις μεταξύ των ιχθυοκαλλιεργητικών κλάδων Ελλάδας-Ισπανίας

Εδώ και πολλά χρόνια έχει υπάρξει ιδιαίτερα ισχυρή σύσφιγξη των σχέσεων μεταξύ μεγάλων Ομίλων ιχθυοκαλλιεργειών των δύο χωρών, κυρίως ως αποτέλεσμα των μεγάλων ανακατατάξεων που σημειώθηκαν στον ελληνικό ιχθυοκαλλιεργητικό κλάδο. Πιο συγκεκριμένα, στον τομέα των ιχθυοκαλλιεργειών ο μεγάλος ελληνικός Όμιλος Νηρέας είχε εξαγοράσει το 2007, την σημαντική ισπανική εταιρεία Predomar, η οποία διαθέτει εγκαταστάσεις στην Αλμερία. Την ίδια χρονιά, ο Νηρέας είχε αποκτήσει το 33,34% του νορβηγικού Ομίλου MARINE FARMS ASA που παράγει τσιπούρα και λαβράκι στις εγκαταστάσεις του στην Ισπανία.

Περαιτέρω, σύμφωνα με στοιχεία του Γραφείου μας, το 2008 ο μεγάλος ελληνικός Όμιλος Ανδρομέδα Ιχθυοκαλλιέργειες εξαγόρασε την Grupo Acuímar Alimentación, η οποία στη συνέχεια μετονομάστηκε σε Andromeda Ibérica, ενώ το 2009 απέκτησε την εταιρεία Njordseas, με έδρα τη Βαρκελώνη. Το 2010, η Ανδρομέδα εξαγόρασε την εταιρεία Piscimar, η οποία κατέχει το μεγαλύτερο ιχθυογεννητικό σταθμό και εκκολαπτήριο της χώρας, καθώς και ειδικές εγκαταστάσεις εκτροφής μεσογειακών ψαριών, κυρίως τσιπούρα και λαβράκι.

Σήμερα, ο ισπανικός Όμιλος Anramar με έδρα στο Castellón της Βαλένθια, ο οποίος δημιουργήθηκε τον Ιανουάριο 2021 με τη μετονομασία του Ομίλου Ανδρομέδα, είναι ιδιοκτήτης των συγχωνευμένων ελληνικών ιχθυοκαλλιεργητικών Ομίλων Ανδρομέδα, Νηρέας και Σελόντα, καθώς και του ισπανικού Ομίλου Perseus (με ειδίκευση στις ιχθυοτροφές), ενώ συμμετέχουν σε αυτόν τα μεγάλα διεθνή επενδυτικά Ταμεία AMERRA Capital (ΗΠΑ) και Mubadala Investment Company (το δεύτερο μεγαλύτερο κρατικό επενδυτικό Ταμείο του Αμπού Ντάμπι). Όμιλος Anramar διαθέτει συνολικό όγκο παραγωγής άνω των 70.000 τόνων και παρουσία σε περισσότερες από τριάντα χώρες, αποτελεί δε κορυφαίο brand λαβρακίου και τσιπούρας σε παγκόσμιο επίπεδο και τον μεγαλύτερο παραγωγό ψαριών στη Μεσόγειο, με την υποστήριξη σύγχρονων παραγωγικών εγκαταστάσεων σε Ελλάδα και Ισπανία, στις οποίες

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη

Τηλ: +34915644592, Φαξ: +34915644668, , <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

πραγματοποιούνται πρόσθετες επενδύσεις, της τάξεως των 25 εκατ. ευρώ το 2021. Η AVRAMAR απασχολεί περισσότερους από 2.300 υπαλλήλους σε Ελλάδα και Ισπανία και εμπορεύεται τέσσερα μεσογειακά είδη (λαβράκι, τσιπούρα, λαβράκι και λυθρίνι) σε τριάντα χώρες.

Επιπλέον, ο ελληνικός Όμιλος Ιχθυοκαλλιεργειών Γαλαξίδι Θαλάσσιες Καλλιέργειες Α.Ε. ίδρυσε το 2019 θυγατρική επιχείρηση με επωνυμία «ACUIDELTA SL» με έδρα την περιοχή L'Ametlla de Mar, στην Ταρραγόνα, με σκοπό την παραγωγή, μεταποίηση, εμπορία και διανομή θαλάσσιων μεσογειακών ιχθύων στην Ισπανία, με σχεδιαζόμενη παραγωγική δυναμικότητα της τάξεως των 2.000 τόνων ετησίως. Το 2021 η εταιρεία ξεκίνησε την παραγωγή τσιπούρας και λαβρακιού, ενώ μέχρι το τέλος του 2021 πραγματοποίησε επενδύσεις ύψους περίπου 3 εκατ. ευρώ για την κατασκευή πλωτών εγκαταστάσεων και έως το τέλος του 2022 αναμενόταν να πραγματοποιήσει επενδύσεις ύψους περίπου 5 εκατ. ευρώ για την κατασκευή σύγχρονου συσκευαστηρίου νωπών ιχθύων, πλωτών εγκαταστάσεων, καθώς και πρόσθετου πλωτού και χερσαίου εξοπλισμού.

Επιπλέον, το 2022 ο μεγάλος ισπανικός Όμιλος Ιχθυοκαλλιεργειών από την Γαλικία (Vigo) και βασικός προμηθευτής της μεγαλύτερης αλυσίδας σούπερ μάρκετ της χώρας, Mercadona, που φέρει την επωνυμία Grupo Profand απέκτησε πλειοψηφικό μερίδιο στον σημαντικό ελληνικό Όμιλο Ιχθυοκαλλιεργειών, Ιχθυοτροφεία Κεφαλονιάς, ο οποίος ειδικεύεται στην εκτροφή και διανομή ιχθυηρών μέσω τεσσάρων μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας που διαθέτει και με παρουσία σε μεσογειακές χώρες.

10. Συμπεράσματα

Η υδατοκαλλιέργεια και κυρίως η ιχθυοκαλλιέργεια, αποτελούν έναν από τους πιο σημαντικούς κλάδους του πρωτογενούς τομέα ζωικής παραγωγής στην Ισπανία, που έχει μεγάλο ενδιαφέρον λόγω της συμβολής του στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Ο κλάδος είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος, εξωστρεφής και με υψηλή αναγνωρισιμότητα των προϊόντων του στην παγκόσμια αγορά.

Η Ισπανία τοποθετείται στη δεύτερη θέση στην Ε.Ε. μετά την Πορτογαλία και στην έκτη θέση παγκοσμίως με βάση την κατανάλωση ιχθυηρών, γεγονός που την ωθεί στις εισαγωγές προκειμένου να καλύψει την υψηλή εγχώρια ζήτηση, ενώ κύριοι προμηθευτές της είναι τόσο ευρωπαϊκές όσο και τρίτες χώρες. Ακριβώς, για αυτό το λόγο, προσφέρεται για περαιτέρω ανάπτυξη των διμερών εμπορικών σχέσεων με την Ελλάδα, τα ιχθυηρά προϊόντα της οποίας διαθέτουν ήδη ισχυρή παρουσία και διασυνδέσεις στην ισπανική αγορά, ακόμη και με επιτόπια παραγωγή και είναι γνωστά στο ισπανικό καταναλωτικό κοινό.

Η ανταγωνιστικότητα του ισπανικού κλάδου ιχθυηρών είναι συνδεδεμένη με επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία, ώστε να δημιουργηθούν νέα διαφοροποιημένα προϊόντα, βελτιωμένες διαδικασίες παραγωγής, συσκευασίας, διανομής ή κατανάλωσης. Για να σταθούν

και αναπτυχθούν στην ισπανική αγορά, τα ελληνικά ιχθυηρά θα πρέπει να είναι ανταγωνιστικά, ήτοι να συνδυάζουν τα υγιεινά διατροφικά χαρακτηριστικά, την ποιότητα με υψηλή διατροφική αξία και το χαμηλό κόστος, ώστε να μπορούν να ανταγωνιστούν τα εισαγόμενα από φθηνότερες τρίτες χώρες. Οι ελληνικές εταιρείες του κλάδου διαθέτουν σταθερά ισχυρή παρουσία στην μεγάλη, παγκοσμίου εμβέλειας κλαδική έκθεση Seafood Expo Global η ευρωπαϊκή έκδοση της οποίας από το 2022 καθιερώθηκε λαμβάνει χώρα στη Βαρκελώνη. Φέτος η έκθεση πραγματοποιείται κατά το διάστημα 25-27 Απριλίου, στο διεθνές εκθεσιακό κέντρο της Βαρκελώνης (Fira Gran Vía) και αναμένεται να μετάσχουν περίπου 20 Έλληνες εκθέτες.

Πηγές-Χρήσιμες Συνδέσεις

- ✦ Ministerio de Agricultura y Pesca, Alimentación y Medio Ambiente: <https://www.mapa.gob.es/es/pesca/temas/default.aspx>
- ✦ Asociación Empresarial de Acuicultura de España: www.apromar.es
- ✦ Confederación Española de Pesca: www.cepesca.es
- ✦ Empresa pública de la Administración del Estado MERCASA: <https://www.mercasa.es/perfil-del-contratante>